

MAGYAR HÍR- LAP

HUNGARIA
Tp.

T. „Dunaposta“

BUDAPEST
Postafiók 151.

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.T.**
Törvénytől bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Az angol-japán tárgyalások alapegyezményét Tokióban aláírták

Anglia elismeri, hogy a Kínában folyó hadiállapot ideje alatt
nem szabad olyan tevékenységet folytatnia, mely a japánokra
hátrányos és a kínaiakat segíti.

Hétfőn megkezdődtek a részletes tárgyalások

Tokióból jelentik: A tiencsini ügy alapvető kérdéseiben létrejött angol-japán egyezményt vasárnap aláírták. A részletkérdések megtárgyalására hétfőre értekezletet hívtak össze a tokiói külügyminisztériumba. Az egyezmény, illetőleg az emlékirat a következő elvi megállapításokat foglalja magában: 1. Az angol kormány elismeri a jelenleg Kínában fennálló körülményeket, ahol nagy hadműveletek folynak. 2. Elismeri, hogy míg ezek a körülmények fennállnak, a Kínában állomásozó japán csapatoknak különleges jogokat kell igényelniük egyrészt a saját biztonságuk, másrészt a béke és a rend fenntartása érdekében. 3. Anglia elismeri, hogy el kell tekintenie olyan cselekményektől, amelyek Japánra hátrányosak és amelyek a kínaiakat segítik. 4. Anglia eltekint minden olyan tevékenységtől, melyek a japán csapatokat feladatuk teljesítésében akadályozzák; elismerteti a kínai angol hatóságokkal és alattvalókkal is ezt a politikát és rábírja őket, hogy ehhez a politikához igazodjanak.

A részletes tárgyalások jó kilátásai

Londonból jelentik: Az angol-japán egyezmény megkönnyítette az utat a tiencsini vita békés lebonyolítása előtt. A kezdődő eszmecsere a vasárnap aláírt megegyezés következtében a legjobb kilátásokkal kecsegtet. A japán-angol részletes tárgyalásokat hétfőn reggel 9 óra 20 perckor kezdték meg Tokióban. Ezen a tárgyaláson japán részről Kato japán követ, Tanaka japán konzul és két magasrangú katonatiszt, angol részről Craigie angol nagykövet, a tiencsini angol konzul és néhány magasrangú angol tisztviselő vesz részt. A hétfői tárgyalások megkezdése előtt Craigie

angol nagykövet fölkereste Arita japán külügyminisztert, hogy együtt előkészítsék az újabb megbeszéléseket.

Az angol pénzügyi körök csakugyan komolyan foglalkoztak azzal a tervvel, hogy ezermillió fontsterling kölcsönt adnak Németországnak

A londoni kormány Moszkvára akart hatni, mikor e terv nyilvánosságra hozatalát megengedte. Németország visszatartotta a kölcsönt

Rómából jelentik: Az olasz sajtó a Németországnak állítólag felajánlott ezer millió fontsterling kölcsön ügyével foglalkozva azt írja, hogy az angol lapok manővere három okra vezethető vissza. Ezek: 1. Angol pénzügyi körök ellenzik az angol kormány Németország és Olaszország elleni politikáját és, hogy kikerüljék az angol pénzügyi életben a válság teljes kirobbanását, hajlandók lettek volna ezer millió fontsterling kölcsönt adni, ha a Harmadik Birodalom ennek ellenében lemond a háborús politikáról és kibékül Angliával. 2. Az angol kormány tudott az angol pénzügyi világ tevékenységéről és bár ellenezte azt, mégis megengedte, hogy a sajtó beszámoljon a City terveiről. 3. A City hitt abban, hogy meg lehet vásárolni Németországot, a kormány viszont tudta, hogy ez lehetetlen és csak azért engedte meg a tervek nyilván-

nosságra hozatalát, hogy ezzel is bebizonyítsa Moszkvának: ime, ha nem sikerülnek a moszkvai tárgyalások, az angol pénzügy világ mindent el fog követni, hogy Németországot Anglia oldalára állítsa. Ugyanakkor az angol propagandahivatal mindent elkövetett, hogy úgy állítsa be a nemzetközi helyzetet, mintha Németország és Anglia hivatalos körei között már is tárgyalások folynának.

— A gyors német válasz — írja az olasz sajtó, — amelyet az angol próbálkozások kaptak, oly mértékben keresztezte Anglia terveit, hogy most már egyik lehetőség sem biztos Anglia számára. Moszkvát nem sikerült befolyásolni és Németországgal nem sikerült tárgyalásokat kezdeni. Az angol bekerítési politika ezzel újabb súlyos vereséget szenvedett.

Római politikai körök számítanak arra, hogy Anglia és Franciaország a közeljövőben több hasonló manőverrel fog kísérletezni.

Sikeres kereskedelmi tárgyalások Németország és a Szovjet között

Rómából jelentik: A szovjet-német kereskedelmi tárgyalások — olasz lapértesülések szerint — rövidesen sikerrel befejeződnek és sor kerül az egyezmény aláírására. Schulenburg, moszkvai német nagykövet e pillanatban jelentéstétel céljából Berlinben tartózkodik.

Újabb angol-francia tanácskozások Molotovval. Még mindig nincs eredmény

Moszkvából jelentik: Molotov szovjet külügyi népbiztos és az angol-francia meghívottak között vasárnap újabb megbeszélés volt, mely több, mint egy óra hosszáig tartott. Beavatottak úgy tudják, hogy ez a megbeszélés sem hozott végleges eredményt és valószínű, hogy néhány nap múlva újabb tárgyalások lesznek.

Az alexandrettei szandzsákat végre átadták Törökországnak

Az angolok hadicélú támaszpontot építenek ki a szandzsák kikötőjében

Ankarából jelentik: Az alexandrettei szandzsákat vasárnap nagy ünnepségek keretében véglegesen átadták Törökországnak. Az ünnepségen résztvettek a török képviselőház küldöttei s a török és a francia hadsereg több magasrangú tisztje is.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph értesülése szerint a közeljövőben angol szakértőkből álló bizottság érkezik az alexandrettei szandzsák területére. Az angol szakértők terveket dolgoznak ki az ottani kikötő korszerűsítésére, valamint hadihajó- és repülőgép-támaszpont építésére.

Zsákok, cséplőponyvák, locsolótömlők,
hevederek, kötélárúk, zsinegek, kárpitós kellékek, lópokrócok és kocsi-
takarók legolcsóbb bevásárlási forrása
JUTEX Oradea, Piața Mihai Viteazul.
Telefon: 17-23

Ellenőrzik a fizetés utáni adók helyes bevallását

Az április 1 előtti szabálytalanságról nem vehető fel jegyzőkönyv csak a miniszter utasítására

Bucurestből jelentik: A kézimunka minősítése szempontjából már az előző miniszteri rendeletek megállapítják azt, hogy az adóból engedélyezett levonást csak a tulajdonképpeni fizikai munkások és azok segédei élvezhetnek, míg felügyelők, mesterek, vezetők, csoportfőnökök, eladók és minden más olyan alkalmazottak, akik vezetői, vagy felügyelői munkát teljesítenek, nem tekinthetők kézimunkásoknak.

Ennek folytán kézimunkások alatt azokat az alkalmazottakat érti a törvény, akik olyan szolgálatot teljesítenek, amely elvileg és főképpen valóságos és szokásos kézimunkában nyilvánul meg. Csakis ezek a munkások élvezhetik az adótörvény 40. cikkében felsorolt levonásokat az adó megállapításánál, minthogy ezek a fix összegben megállapított levonások azoknak a költségeknek ellenértékét jelentik, amelyek a kézimunkásoknak viselniük kellett azért, hogy jövedelmeiket elérhessék. Az adótörvény 44. cikkében értelmében a kézimunkások költségeinek ellenértékét le kell vonni fizetésükből és a megmaradó összeg után vetik ki az adót. Egyetlen kivétel a munkaalap kvótája, amelynek megállapításánál levonásnak nincs helye. Levonható tételek a következők: 2000 lei adóköteles jövedelemig 75 százalék, 3000 lei adóköteles jövedelemig 65 százalék, 4000 lei jövedelemig 50 százalék, 6000 lei jövedelemig 40 százalék, 8000 lei jövedelemig 30 százalék, 10.000 lei jövedelemig 20 százalék és ha az alkalmazott kézimunkás és jövedelme havi 10.000 leinél több, akkor a levonható tétel 10 százalék. A levonás után a fizetendő adó adóköteles és utadó nem lehet kisebb, mint havi 5 lei.

A pénzügyminiszter rendelete értelmében a pénzügyi közegek megkezdtek az egyes vállalatok ellenőrzését annak megállapítása céljából, hogy a mestereket, felügyelőket, mindenféle vezetőket, csoportfőnököket a fizetési jegyzékbe a megfelelő elnevezések alatt vették-e fel és szerint számították-e a fizetési adót.

Amennyiben az ellenőrző közegek azt állapítják meg, hogy kézimunkás elnevezés alatt

olyan alkalmazottakat vezettek be a listába, akik a fenti levonásokat a törvény értelmében nem élvezhetik, akkor az ilyen vállalatok ellen fel kell venni a kihágási jegyzőkönyvet. Az ellenőrzés a törvény életbeléptetése napjától, tehát április 1-től visszamenőleg történik.

Ezzel kapcsolatban az újabb kiadott miniszteri rendelet az előző költségvetési év alatt elkövetett kihágások elbírálására nézve igen méltányosan intézkedhetik.

Az elmúlt évben ugyanis a törvény nem fix százalékokban állapította meg a levonható tételeket, hanem általában véve havi 1000 leit engedett levonni a munkásokra vonatkozóan és ezenkívül még azt a fizetést sem adóztatták meg, amelyet az alkalmazott havi 20 napi munkaidőn túl teljesített munkájáért felvett.

A kézimunkások most említett minősítését szintén csak az 1939. április 1-i törvény és a végrehajtása tárgyában kiadott rendelet állapította meg. Ennélfogva a miniszter úgy intézkedett, hogy amennyiben az ellenőrzés alkalmával a multra nézve szabálytalanságokat állapítanak meg az ellenőrök, ezekről a miniszteriumot külön kell értesíteni. Ennek pedig az a célja, hogy az 1938-39. évben elkövetett kihágások miatt csak akkor vegyenek fel kihágási jegyzőkönyvet, ha beigazolódik, hogy a vállalat szándékosan vezette be a kézimunkások elnevezése alatt a fizetési jegyzékbe a vezető, felügyelő, stb. személyeket. Esetről-esetre bírálják el tehát a kihágásokat és ha nem állapítják meg a vállalat vitességét, akkor a miniszter közvetlenül fog intézkedni a bíróságok felhívására.

Ennek a rendeletnek sokkal nagyobb jelentősége van, mint ahogy az első pillanatban látszik. Talán az első eset, mikor a pénzügyi kihágások elkövetésénél lehetőséget adnak annak a bevizsgálására, hogy a kihágást elkövető fél valóban vitkes-e, szándékosan szegte-e meg a törvényt, vagy pedig csak egyszerű tévedésről van szó, ami a törvények és rendeletek értelmezése körül könnyen előfordulhat.

A varsói nuncius kihallgatáson volt Maglione bíbornok-államtitkárnál

Amerika nagykövetének udvariassági látogatása az olasz külügyminisztériumban

Vatikánvárosból jelentik: Maglione bíbornok, államtitkár vasárnap fogadta Cortezzi varsói nunciust. A nuncius már hosszabb idő óta Rómában tartózkodik és a Szentatyánál is megjelent.

Rómából jelentik: Philips, az Egyesült Államok római nagykövete huszperces megbeszélést folytatott Ciano olasz külügyminiszterrel. Politikai körökben hangoztatják, hogy a nagykövetség szabadságra utazása előtti udvariassági látogatásáról van szó.

Arab-angol csatározás Hebron környékén

Jeruzsálemből jelentik: Hebron környékén, az éjszaka fegyveres összecsapás volt arab felkelők és angol katonák között. Egy angol és egy arab halottja van az összeütközésnek. Öt angol katona megsebesült.

Az egykori óbcesei főszolgabíró özvegyének egymillió dinár értékű jótékonycélu alapítványa

Szabadkáról jelentik: Palicson (Jugoszláviában), néhány héttel, ezelőtt meghalt dr. Vissz Károly volt óbcesei főszolgabíró özvegye, aki a Kongregáció, a katolikus hitélet és a jótékony egyesületek életében évtizedeken át jelentős szerepet vitt. Az özvegy vagyonából alapítványt létesített, amely harminc hold földből és a palicsi villából áll. Végrendeletében annak a kívánságának ad kifejezést, hogy hátrahagyott vagyonának jövedelméből a palicsi kis kápolnát, amelyet annakidején a Vissz-család emelt, bővítsék ki templommá és ebben a templomban biztosítsák minden időkre a magyarnyelvű prédikációt. A harminc hold föld jövedelméből a plébános ellátását fedezték. A hagyaték értéke körülbelül egymillió dinár. A végrendelet még Budapesten van közjegyzői letétben és diplomáciai uton küldik meg Szabadkára. A kikézsítés után megteszik a szükséges lépéseket a végrendelet végrehajtására.

Ellenséget szereztem

Irta: Dallos Sándor

Szabadságra készülök, néhány nap múlva egy hónapra minden gondom elvetem, harminc napig fűtülök a világra — én miattam ugyan akár tótágot állhat minden, tudomást se veszek róla —, hát tele vagyok vidámsággal. Az egész esztendőm kegyetlen munkában telt. Tizenegy hónapig jórómán szünet nélkül dolgoztam, hát most leteszem a ceruzát s egy hónapig szabad ember leszek.

Hát megfogom jövedelmemben az összes verebket s egész nap a nyaraláshoz szükséges holmik után futkosok. Új fürdőruhát vettem, mert a régi már szakadozott és stoppolt s ahova megyek, ott ugyan el lehetne még használni, mert az egy csöndes, kedves hely a Balaton mellett s nem is azért cserélem ki újra, mintha megszólnának benne, hanem mert ezzel is jelezni akarom az ünnepet, ami bennem van, igen, új shortot is vettem, új fürdőcipőt, száznyelven lejt adtam egy fűstszínű nap-szemüvegért, igaz, hogy ennél külön már senkinek se lehet, mert ez volt a legtekélyesebb darab az egész üzletben, vettem egy zöld, cellon-ellenzős sapkát is, sőt vettem horgot is, mert tavaly nagyon megtetszettek nekem a horgászok s az idén én is ott akarok ülni esténként a móló kövein és lesni türelmesen a csendes vizen a színes dugót. Szóval tökéletesen felkészültem a szabadságra. Van olyan cigarettatárcám is, amelyet fürdés közben is naggyal vihetek, nem megy bele a víz, van vízhatlan gyufám, hát ha kivezek a csónakkal s valahol messzebb megbukom a vízben, utána kiülhetek a csónak orrába, rágyújthatok. Ez a legjobb dolog: füstölni a tó közepén a csónak orrában. Mindezt egész esztendőm keresztül terveztam ki, ezekért ta-

karékoskodtam a zsebpénzemből tizenegy hónapig, hogy hiány ne legyen semmiben, még egy gitárt is szerettem volna venni, hogy esténként gitározó mellett énekelhessek, de nem volt időm megtanulni gitározni, így hát a gitár elmaradt.

Szóval csaknem kibújok a bőrből — család-apa létemre ma akkorát köszöntem az utcán két szép leánynak csupa jókedvből és mókából, mint egy elsőéves egyetemi hallgató, gyönyörű volt az egész — s megkezdtem a búcsúlátogatásokat is. A felületesebb ismerőreket csak telefonon hívom fel, hogy hát adjon Isten, én megyek, jó mulatást, de vannak helyek, ahova mégis el kell mennem, így egy barátoméhoz is, persze. Tíz éve vagyunk nagyon jóban, nem lehet kihagyni őket, pláne most, hogy szegény egy kicsit gyengélkedik, a szíve nincsen rendben. Mikor legutóbb találkoztunk — úgy egy hete —, éppen orvoshoz ment, hogy ma van vele, a szíve erősen zakatol, nyilván nikotinmérgezésé lehet s attól van az egész, hiszen ötven cigarettát szív naponta s az igen tekintélyes mennyiség.

Hát este szerkesztőség után fogtam magam és felszaladtam hozzá, hogy búcsút vegyek — együtt kezdtük volna ugyan a szabadságot, de ő a dalmát tengerpartra készült, én meg a Balaton mellé — s úgy nyitottam be, mintha most tettem volna le az egyik vidám kezemből a Gellért-hegyet úgy labdázás közben egy kis pihenőre.

— Szervusz — mondtam neki. — No öreg, mulass jól a dalmátok között, én már megyek.

Ott ült a dívány sarkában, a fiatal felesége mellette — mindössze másfél éves házaspár — csak egy sarklámpa égett a szobában, annak a fénye mellett ültek egy kicsit hágyadtan és furesa arccal, de nekem olyan jókedvem volt, hogy nem vettem észre semmit s áradtam, hogy mi mindent csinálok én ezalatt az egy hónap alatt. Elmondtam

mit vettem, kidöntöttem az összes terveimet, esőnaktúrákat, horgászot, esti éneklést, vicceket mondtam, nevettem, vagy tíz percig ültem ott, mint a kölyök s csak akkor tűnt fel, hogy ezek milyen forsa arccal néznek rám, csak ülnek, gubbasztanak, mintha halottat virrasztának és nem szólnak semmit se.

— Ejnye — mondtam —, mi van veletek? Összevesztetek talán? Odase neki, majd kibéltültök! Az asszony kényszeredetten elmosolyodott.

— Dehogy — mondta. — Nem vesztünk mi össze, sobase szoktunk veszekedni. Csak ma egy kicsit rossz napunk van.

— Szóval neuraszténia.

— Lehet.

— Ez a szörnyűség, ez a hitang idegesség, ami itt terjeng ebben a mocskos városban s az ember nem tud kibujni alóla. Én is néha olyan vagyok, mintha nem lenne öt dekányi erőm se, kedvem semmi, az életem fekete, mint a tinta, fúj! Ha nem lenne ez az egyhónapos szabadság, az embernek fel kellene akasztania magát!

S kezdtem magyarázni és boncolgatni a neuraszténiát, de olyan gesztusokkal és olyan arccal, mintha valami telt izmú és egészséges mészáros lennék, csupa bizalom voltam, csupa biztatás, csupa fiatal erő, hogy csak üljenek vonatra és utazzanak el, ahogy meglátják a tengert, minyárt másként lesz minden, megváltozik az egész világ s rögtön kergetőzni lesz kedvük, címeiket mondtam nekik, hová menjenek, szórakozási lehetőséget, egész programot, de ezek csak valami fakó és faforma és idegen arccal hallgattak, a szemükben valami különös kifejezés, mintha terhükre lennének s magukban utálnának, de jól neveltek és takargatók.

— Mi van veletek? — kérdeztem csodálkozva. Akkor a barátom fölegyenesedett s összehúzta

Az albán hadsereg beiktatása az olasz hadsereg kötelékébe

Rómából jelentik: Az albán hadsereg tisztjei, altisztjei és legénység tagjai vasárnap letették az esküt az olasz király és császár kezébe. Az albán haderő most már az olasz hadsereg kötelékébe tartozik. Az ünnepélyes eskütétel résztvevő Pariani tábornok, olasz hadügyi államtitkár is.

Zog volt albán király feleségével, Geraldine királynéval Stockholmból Oslóba érkezett.

Uki naponta kétszer rendszeresen használja a

Chlorodont

fogpasztát, annak nem kell félnie a fogkötőt!

Józseffalváért

A falu újjáépítése megkezdődött! Templomi ünnep a munkakezdekor. Kereszt jele a legelső téglán. — A falu munkaközössége

Józseffalváról levelet kaptunk, mely öröndetes hírt közöl velünk. A falu népe munkaközösségbe állott, s megkezdte az újjáépítés előmunkálatait. Már korábban a faluba érkezett egy szakértő munkavezető építőmester és három vályogtéglakészítő szakmunkás, kik együtt a falu népét megtanították arra, hogy a falu agyagos határ részében hogyan kell a téglavetésre alkalmas talajt kiásni, meggyurni és téglaká formálni. Most már serényen folyik ez a munka, s a falu apraja-nagyja buzgón részt vesz benne. Sokezer szápra készül az agyagtégla, melyet nem tűzzel égetnek ki, hanem a júliusi forró napsütéssel szárítanak, hogy minél hamarabb használható legyen az új épületek alapfala lerakásához.

Az újjáépítés legelső téglájába belerajolták a kereszt jelét a munkások.

Pénteken, július 21-ikén reggel a falu népe a templomba gyülekezett, hol ünnepélyes fohászokdás volt a Szentlélek segítségéért. A „Jöj el Szentlélek Isten” himnuszát énekeltek, szentmise volt és szentbeszéd, s aztán a hívők közös könyörgése munkájuk sikeréért. A falu népe munkaközösségbe állott, hogy a leégett területek minden pontján megkezdje az építő munkálatokat. A munkaközösségben főlválta részt vesz az összes családok min-

szemét, mintha idegennel beszélne. Akkor szokott úgy tenni, mikor valami kellemetlen idegennel beszél.

Hát jó mulatást, öregem, töltsd jól a nyarat. Mi az idén nem megyünk sehová. Ugy gondoltuk, nem szólunk senkinek, de neked megmondom. Szervi szívbjajom van már körülbelül két esztendeje, de csak most fedeztük fel, most állapította meg az orvos tegnapelőtt. Nyugalmat ajánl és pihenést, hát nem utazunk sehová. Valószínűleg ki-megyünk a Svábhgyre s az ősszel Feresden kúrázom a szanatóriumban. Ennyi az egész.

Nézzek rám az asszony, meg ő, egy héttel ezelőtt még egészséges jópajtásaim s a szemükben most idegesség és fagy és csönd és keménység, talán és titkolt gyűlölet. Ugy álltam ott, mint egy paraszt, aki részegen állított be a halottas házhoz és horról beszél, vad murikról, tombolásról és hujjáról, mikor a másik szobában ott a ravatal. Szégyeltem magam és dadogtam és bután vigasztaltam őket, rettentő bután és meggyőződés nélkül, aztán felálltam, elbúcsúztam, csaknem elbotlottam a szőnyegükben, sűrű bocsánatkérések közt, (ez is milyen ostoba volt!) eljöttem s mikor becsukódott mögöttem az ajtó, tudtam, hogy jobb, ha én itt ma este mindent kihűtöttem, mindent leromboltam, a nagy és vidám és boldogan vigyorgó lételemmel ezeket megvertem, megöklöztem, felkavartam itt s ezek itt, szegények, engem a mai naptól fogva gyűlölnék. Igen, valami szakadék támadt köztünk, amelyet nem lehet áthidalni, s ha a nyáron, mondjuk, belefulladás a Balatonba, itt megdöbbené-nek ugyan, de nem tudnának igazán sajnálni s azt gondolnák magukban: ime, az Isten ujsja.

Ugy jöttem haza, mint aki valami rosszat eslekedett s lehet, hogy babona az egész, de nem tudom, át merem-e majd evezni a Balatont, mint szoktam tavaly és azelőtt. Mert valami félelem van bennem és vigyázni akarok magamra.

den munkaképes tagja, férfi, nő, ifjú és gyermek. A fele-család kinn a mezőn, fele benn a faluban a házhelyeken dolgozik. Egyrésztük a vályogtégla gyurásával, formálásával és kirakásával foglalkozik, s a gyermekek külön örömet csinálnak a gyurómunkából. A többiek a törmelékeket takarítják a háztelkekről, hogy simává tegyék a helyet az építésre. Beosztott csoportok a deszkát, fát és kiszáradt téglát hordják az építkezés területére.

A Romániai Magyar Népkegyesség két kiküldöttje, Albrecht Dező és Seyfried Ferenc mérnök elvitte a faluba azokat az építési terveket, amiket Kós Károly műépítész készített az egyes kisebb és nagyobb háztípusokról, illetve gazdasági épületekről. A falusiak csillogó szemmel nézettek a tervezéseket, s egy-egy rövid számítással, hozzászólással mindenki részt vett a tervek iránti érdeklődésben. Egyelőre azonban azt tartják a legsürgősebbnek, hogy barakkzerű menedéket emeljenek minden telken a termények és állatok elhelyezésére. A menedéképületek egy-egy szögletét a család megvonaluló helyéül képzik ki, hogy a tél hidege elől az emberek is védelmet találjanak.

Hogy az építkezés gondolata a megvalósuláshoz így közelebb jutott, az az egész falut láthatóan felvillanyozta. A mezei munkát is nagyobb lelkesedéssel és reménnyel végzik. Eddig igen agasztotta mindnyájukat a közeledő ősz gondja, s a télre is mind rettegéssel gondoltak. Most kissé megnyihültek a gondok, s a minden irányban megindult építő munka zaja és sürgőse-forgása az életerő minden élénkségét föltünteti. A Népkegyesség kiküldöttjei bátorítják és igazgatják az embereket a munkában. Dr. Németh Kálmán plébános pedig éjjel nappal téve dolgozik érte, hogy faluja minden emberének az ügyeshajos dolgában eligazító tudjon lenni, s a hatóságoknál az építő munkához szükséges engedélyeket, szállítási támogatásokat kieszközölje. A munkaközösség megszervezése és raponkinti irányítása is az ő emberismeretét és faluszeretetét esetről-esetre igénybe veszi, de ebben is nagy az ő fáradságtalansága, az emberek pedig hálással követik az utmutatásait. A falu vezető gazdáiban is sak bölcsesség van, s az egyetértő összetartást az ő tanácsaik és jópéldáik is nagyon elősegítik. Az egész falu minden lakosában is különben nagy a testvériesség megszokása, s az a szociális érzék, mely mindnyájukban való-sággal életőztönne tette az egymáson segítés erkölcset.

Ekként megérthető, hogy a falu munkaközössége miért tudott olyan gyorsan és hathatósan munkába kezdeni a mostani faluépítésben. Nincs irigység amiatt, hogy egyik telken hamarabb kezdődött a munka, mint a másikon. Tudják, hogy mindnyájukra sor kerül. És a hátralevő telkek tulajdonosai is éppen olyan buzgón vesznek részt a más telken való munkában, mintha a magukén dolgoznának.

Józseffalva újjáépítése megkezdődött!...

A józseffalviak levele folytán közzétesszük az alábbi felhívást:

Kérjük azokat a jószívű magánosokat, egyesületeket és lelkes hívtalokat, ahonnan a józseffalviak részére csomagok küldését tervezik, hogy a

Küldeményeket „Parohiai rom. cat. rit. latin Suceava, județul Suceava” címre irányítsák. A címzésben a „rit. latin” megjelölés is szükséges, mert Suceaván görög rítusu katolikus plébánia is van. Ne küldjön senki semmit Vorniceni címre, mert éppen most is három vasúti küldeményt vittek a Dorohoi-megyebeli, besszarabiai Vorniceni községbe a Józseffalvát jelentő Vorniceni helyett. Ezeknek a más Vorniceni-be vitt küldeményeknek a visszahozása és kiváltása sok időbe, levelezésbe, utánajárásba és költségbe került. Tehát a biztos megérkezés érdekében kell a suceavai latin rítusu római katolikus plébániára irányítani a küldeményeket, s ezeken külön megjelöléssel lehet jelezni, hogy a józseffalvi tűzkárosultaknak kell tovább adni.

A Józseffalváért lapunkban befolyt önkéntes adományok július 24-iki állása a következő:

A legutóbb kimutatott összeg: 509.189.

A július 24-ikéig befolyt újabb adományok:

Szent Anna asszony tiszteletére . . .	2.000
Római Katolikus Egyház gyűjtése . . .	
Batiz (Szatmár megye)	2.205
Csanálosi (Szilágy megye) római katolikus hívek további adománya . . .	300
Jakots László gyűjtése, Zernest (Brassó megye)	385
Jézus Szent Szive nevében, Csik-cesekefalva	500
Páduai Szent Antal nevében, Csik-cesekefalva	200
Özv. Géczy Józsefné, Piski	100
Berényi Margit római katolikus tanítónő, Szentegyházfalva	100
Ilyés József, Constanca	100
Özv. Borbély Miklósné, Nagyvárad . . .	100

Nagyvárad, Olasz Plébánia:

Szofronovics Dávid	20
Lefkovic	10
Héder Antal	5
N. N.	10
Olvashatatlan irás	5
Zámbó Sándor	5
Frenczel Ferencné	100
N. N.	5
N. N.	5
Szabados	2
Bognár Józsa	5
Kerekes Sándorné	10
N. N.	10
N. N.	10
N. N.	10
Weisz Lajosné	20
Rossa Gizi	20
Asztalos Juliéka	20
N. N.	10
Nacsády János	20
Dvoratsekné	10
Olvashatatlan	20
N. N.	20
N. N.	8

Osszesen: 515.549

Rusznák Gyula dr

A nő a modern társadalomban

Fűzve 72 Lei.

A szerző megbízható szociális érzékkel nyúlt ehhez a kérdéshez, hogy a továbbkutatásnak lökést adjon s az ugartörés nehéz munkáját elvégezze. Részletesen foglalkozik a történeti feminizmussal, majd az új feminizmus keretében tisztázza a női mai problémáit. Rusznák Gyula a katolikus világnézet fényében ismerteti meg olvasóival a kérdés egész területét.

A jövő útja

Az ifjúságnak a szövetségi életbe való bekapcsolódása s a szövetség gondolatának ilyen formában való népszerűsítése is komoly belterjes munka kezdődött. Középiskolai szövetségi szervezetünk évi beszámolóját vezeti be dr. Nagy Zoltán alábbi cikke a „Szövetség” című lapban.

Egyszerben élő, egyszerű emberek egyremásra-találása, egymás megsegítésére ösztönösen nyújtott közfoglása — ez volt ősidőktől fogva mindig a szövetség.

Szükségben lévő, jobbolel utját öntudatosan kereső emberek, messzeelőrelátó, a gazdasági összefogás előnyeit felhasználó, egymás gazdasági érdekeit kölcsönösen előbbreségítő társadalomgazdasági szervezkedése — ez közel egy évszázad óta a modern szövetségi mozgalom.

Sorstól adatott helyzetünkben támasznélkül magukra hagyott, vérségük folytán egybetartozó emberek egymás fennmaradásáért, kölcsönös boldogulásáért törvényszabta kereteken belül, békés eszközökkel küzdő gazdasági összefogása — ez a két évtized óta az erdélyi magyar szövetségi élet.

A szövetség ősi formája, a természetes emberi lélek által diktált összetartás gondolkodás nélkül is ösztönös megnyilatkozás volt.

A modern szövetség már az életkörülményekkel számító célkitűzésekkel, tervekkel jövőbe tekintő társadalomformáló gazdasági megmozdulásá fejlődött. A határkövet e fejlődés folyamán alatt az a huszonnyalcsodálatos élelátású, egyszerű szövetségi munkás rakta le, kik az első modern szövetségi alapításakor szabályba fektették le,

hogyan: „az áruvásárlás és eladáson túl majdan gond fordítandó a tagoknak könyvek segítségével való képzésére, az iskolások nevelésére!”

A világháborút követő változott viszonyok után az erdélyi magyar szövetség ösztönös menteskeresés volt. A megmaradás kevesek által kiválasztott eszköze, minden továbbtekintő, továbbjutást remélő gondolat nélkül. A mindennap súlyos terhei és megpróbáltatásai húzták vissza a földporába. Nem tudott tovább emelkedni.

Közel két évtized telt el még odáig juthatott szövetségünk, hogy a rocsdéli példát követve, a ma gondjain túl, tekintetét a jövőbe emelhetné a szövetségi eszmének széles néprétegekbe való elhíntésével, az ifjúság szívébe lelkebe oltása által.

„Akié a nép gondolatvilága, azé a jelen, akié az ifjúság eszményképe, azé a jövő!” hirdeti a régi aranyveretű mondást a legfőbb francia nevelőintézet homlokzatán a márványba vésett felhívás.

A régi igazságnak mai életünk munka-programjába iktatását immár szükségesnek látta szövetségi mozgalmunk. Erdélyi egyházaink, szövetségi szervezeteink, népünk gondjának hordozói, maga a nép s ifjúságunk a első lépéseket megtette. De az iskolán kívüli szövetségi népszerűsítés, az iskolafalain belüli szövetségi szakoktatás e megtett első lépései után a munka továbbvitelre, széles kiterjesztésre, lendületfokozásra vár, mert csak ha a szövetségi eszme teljesen áthatja népünk gondolatvilágát, ha az összetartás, a szövetség ifjúságunknak eszményképe lesz, csak akkor tudja szövetségi mozgalmunk biztosítani erdélyi népünk jelenét s ifjúságunk jövő útját.

Dr. Nagy Zoltán

Gépkocsik megáldása Szent Kristóf napján

Temesvár. Saját tud. Julius 25-én, kedden, Szent Kristóf-napján, a helybeli józsefvárosi plébániatemplom előtt gépkocsimegáldást tartanak.

Ezen a napon már öt-hat év óta tartanak gépkocsimegáldást a Józsefvárosban. Ezt a szokást Wetzl György hittanár, a „Sonntagsblatt” szerkesztője vezette be — talán elsőnek az országban — és ő is tartja meg évről-évre.

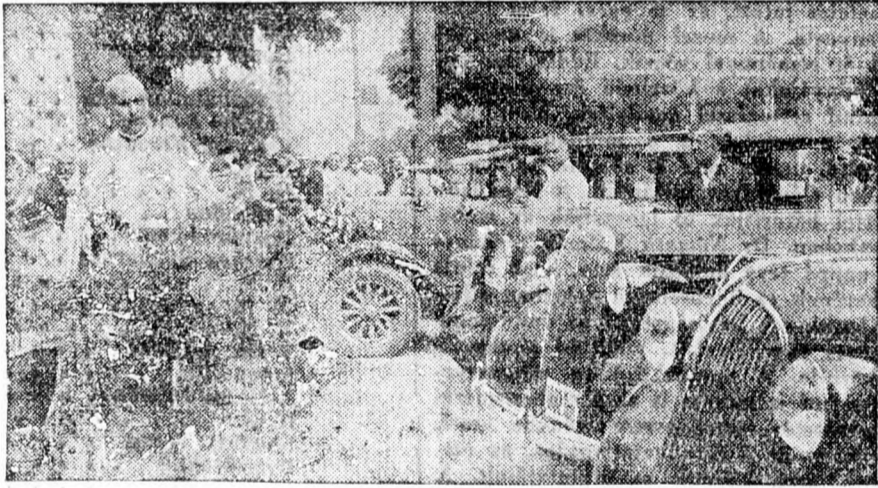
Szent Kristóf vértanú, többek közt a vándor-

oknál fogva még nem voltak megáldva. Ezidén is vagy félszáz kocsi számíthatnak.

A pap a templomból jövet orra megáldja a kocsikat, meghinti szenteltvízzel és kezébe veszi a füstölőt, majd minden egyes megáldott autó számára egy-egy alumíniumplakettet ad. Ilyet vásárolni nem lehet, csak kapni — a gépkocsimegáldás alkalmával. Szent Kristótot ábrázolja, a vándorok, autósok és repülők védszentjét, a szokásos beállításban: a hatalmas erejű ember, aki testi erejét mindenképpen embertársai segítségére kívánta felhasználni, sokszor vitt át embereket a folyón; egy ízben egy gyermekkel a vállán gázolt át a habokon. Szívesen vitte s a végén kitünt, a kis Jézust emelte vállain. Az alumíniumplakett így Szent Kristótot ábrázolja, vállán a kieded Jézussal.

Wetzl hittanárnak, akit tudvalevőleg annak idején a kraassözörényi hegyekben baleset ért és lábát törte, s aki azóta is orvosi kezelés alatt áll, ez a Szent Kristóf-napi gépkocsimegáldás lesz, a baleset óta, az első funkciója a templomban, ő végzi a megáldást előző szentmiséjét és ő monodja a szentbeszédet.

Sch. B.

rok védszentje, s így a mai korban az autósoké és a repülőké is.

A józsefvárosi gépkocsimegáldást az autósok minden esetben méltó komolysággal fogadják s az körükben méltó érdeklődést vált ki. Aki a gépkocsi kormánykerékénél ül, nagyon jól tudja, hogy a jó és minden baj nélkül megtett utazás nem egyedül a vezető ügyességén, hanem a gondviselésen múlik. Váratlanul, szempillantás alatt akadhatnak veszélyes helyzetek és mozzanatok s aki szerencsésen átesett rajtuk, érzi, hogy — Isten kezében vagyunk... Nagyon jól tudja ilyenkor az autós: hajsza! hija volt annak csak, hogy utasai és jómagam is nem veszítette életét s hogy nem így esett az egyedül leteni gondviselésnek köszönhető. Szent Kristófnak, az autósok védszentjének képe így került a gépkocsimegáldás bevezetése óta száz és száz temesvári és bánágyi gépkocsira, jelképezvén, hogy az illető autós magát és utasait a vándorok védszentjének oltalma alá helyezi s annak közbenjárására Isten áldását kéri.

A gépkocsimegáldás reggeli 8 órakor megy végbe a templom előtt. Negyednyolckor szentmise van a templomban, szentbeszéddel s ezt köve-

Zágoni Dezső halála

Budapestről jelentik: Szombaton délután, a budapesti Fásor-szanatóriumban, negyvennyolc éves korában, váratlan hírtelenséggel meghalt Zágoni Dezső, a Magyarország című lap segédszerkesztője és politikai rovatvezetője. Zágoni Dezsőn néhány nappal ezelőtt Adám professzor epeműtétet hajtott végre és halva-negy epekövet távolított el. A műtét következtében beállott szívgyöngeség végzett az egyébként erős fizikumú, élete delén járó népszerű és közszeretnek örvendő újságíróval.

Markáns arccal, érdekes egyéniséggel, — magyaráhatott, komoly tehetségű újságíró volt Zágoni Dezső, aki nemcsak szülőföldjénél fogva, de életmunkásságával is Erdélyhez tartozott.

Zágoni Dezső 1891 szeptember 26-án született az aradmegyei Magyarpécskán. Iskoláit Temesváron és Aradon végezte, a tanárképzőt pedig Budapesten. Mindössze egy évig tanárkodhatott, mert a világháborút kitörésekor, 1914-ben Gyulára, majd a frontra került s 27 hónapon át küzdött a különböző harcatereken. Kitűnő, bátor katona volt, aki hősi magatartásáért a III. oszt. Vaskoronarendet is megkapta s kitüntetései között ott ragyogtak a Signum Laudis, amit háromszor kapott meg, a II. oszt. ezüst vitézségi érem, a Károly csapatkereszt, a sebesülési érem és a német vaskereszt is. 1918-ban mint főhadnagy aktiváltatni akarta magát s az iglói géppuskás tanfolyam oktató-tisztje lett, de az összeomláskor hazajött Erdélybe, ahol egy nagy biharmegyei fás-cég ügyvezető igazgatója lett.

Amikor a Magyar Párt életrehívása ideje elérkezett, Zágoni Dezső tevékeny részt vett a magyarság megszervezésében s Belényes környékén ő hajtotta végre a Magyar Párt tökéletes megszervezését.

Az újságírásba 1929-ben kapcsolódott, amikor Belényesen megindította a Vidéki Magyar-ság c. hetilapot, amely később beolvadt Kövér Gusztáv Magyar Szó c. lapjába s ennek a szerkesztésére Nagyváradra jött Zágoni is. Később Brassóba, majd Kolozsvárra került s igen tevékeny részt vett úgy az erdélyi sajtómunkákban, mint a kisebbségi politikai életben. A múlt év decemberében utazott Budapestre, ahol a Magyarország segédszerkesztője és parlamenti tudósítója lett.

Erdélyben igen sok jó barátja, tisztelője él, akik rádióelőadásait is nagy élvezettel hallgatták. Több könyve is megjelent.

Halálát feleségén, tótlipcei Pajor Anna hirlapírónőn kívül az egész magyar újságírásgyászolja.

A katolikus eszperantisták XXI-ik világkongresszusa

Kolozsvárról jelentik: Az „Internacia Katolika Unuigo Esperantista” (magyarul: A Nemzetközi Katolikus Eszperantista Egyesület) XXI-ik kongresszusát ebben az évben Belgiumban Antwerpenben rendezik meg. A nagygyűlésen a világ minden részéből megjelennek az egyesület különböző szervezeteinek kiküldöttei és előreláthatólag sok érdeklődőt is a belga fővárosba vonz a kongresszus. Van Roey bíboros, Belgium hercegprímása fényes külsőségek között ünnepi főpapi szentmisével nyitja meg a nagygyűlést.

Keveesen tudják, hogy az eszperantista mozgalomnak nálunk Erdélyben is sok tagja van és hogy H. Róza Gyula vezetése alatt az angliai „Cserkész Eszperantista Ligának” Kolozsváron ügynöksége is működik. Gróf Mailáth Gusztáv Károly érsek is egyik vezetője volt az eszperantó mozgalomnak és ő volt a fővédnöke a „Mondjunlaro Katolika”-nak, — a Katolikus Világifjúság nevű eszperantista egyesületnek, amelynek egyébként Kölnben van a székhelye. A meghódított XI-ik Pius pápa, Pacelli bíboros akkori államtitkár útján külön levélben küldötte áldását a fővédnöknek és az egyesületnek.

A herculanumi kereszt

Irta: Aradi Zsolt (Róma)

Néhány héttel ezelőtt az egész világot bejárta a hír, hogy a herculanumi ásatásoknál ismét nagy esemény történt. Pompeji és Herculanium még mindig csodálatos felfedezésekkel gazdagítja a világot, de a tudósok csöndben dolgoznak, ha valami napvilágra kerül, nem közlik senkivel, hiszen előbb mindent pontosan meg kell vizsgálni s egy ilyen vizsgálat sokszor évekig is eltart. Nemrégiben Nápoly városa meghívta az olasz és világsajtót, hogy tekintsék meg — Pompéji éjszakai kivilágítását. Idegenforgalmi attrakciónak szánták s valóban meg kell állapítani, hogy az óriási anyagi áldozathoz s a művészi tervekhez méltó is a siker: Pompéji misztikus éjszakai fényei mindenki számára, aki csak látta, örökre felejthetetlenek lesznek. A pompéji látogatásnak azonban még egy eredménye volt: a sajtómegszállás kiderített egy több mint két éve őrzött tudományos „titkot.” Matteo della Corte professzor, a pompéji és herculanumi ásatások igazgatója új keresztet, mégpedig keresztény keresztet talált a Vezuvtól eltemetett városban. Az első pillanatban talán nem is hangzik olyan „szencziós” más szencziókhoz szokott fülünknek ez a hír, pedig a keresztény világ számára igen nagy a jelentősége. Nem is maradt hatás nélkül a hír a világsajtóban, különösen akkor, amikor maga a nagy hírű Maiuri professzor, az olasz akadémia tagja az egész nápolyi vidék (Campania) ásatásainak és régiségeinek legfőbb felügyelője, maga is megerősítette, de a részletekről már nem nyilatkozott.

A herculanumi kereszt így bevonult a legnagyobb történelmi bizonyítékok közé, melyek minden kétséget kizáróan mutatják be nekünk a kereszténység első éveit. De eltekintve ettől, ez a legrégebb kereszt, mellyel rendelkezünk. Eddig egy a Kr. u. II. századból való kereszt volt az „első.” Ezt a herculanumi fakeresztet, mint említettük, 1937-ben találták egy patricius ház rabszolgá szolgálati traktusában.

A milánói ediktum előtt vagyunk két évszázaddal, hiszen Konstantin rendelete, mellyel a kereszténység hivatalosan vonul be a Birodalomba, 313-ban jelent meg, a pompéji és herculanumi katasztrófa pedig, mely megőrizte számunkra a keresztet, 79-ben történt. A kereszténységnek a római birodalomban való elterjedésére vonatkozólag igen fontos tehát a lelet. Eddig sem hiányoztak az adatok. Érdekes, hogy Josephus Flavius, aki Titusszal együtt ott volt Jeruzsálem összerombolásánál, nem szól egy szót sem a kereszténységről, vagy keresztéről, de magáról a keresztrefeszítés tényéről sem. Egészen biztos azonban, hogy a Szentföldről kiindult hit, miután a tanítványok megkapták az „Elmenvén tanítások...” fenséges utasítást, jobban megfogódzkodott kint a Birodalomban, mint azon a vidéken, ahonnan kiindult.

Másoktól azonban sokat, nagyon sokat tudunk. Említik az új hitet az ifjabb Plinius, Suetonius, Tacitus, Petronius is. Van azonban még fontosabb adatunk (mindezek a tudós világ előtt közismertek, hiszen leszögezték s évekig vizsgált adatok), Claudius császár levele az alexandriai zsidókhoz és görögökhöz, melyben egy hozzá felterjesztett vitában hoz döntést. Ez a levél Kr. után 41-ből való s a császár figyelmezteti az alexandriai zsidókat és görögöket „arra a pestisre, mely az egész civilizált világot fenyegeti.” Ez a „pestis”, melyre a császár ilyen erős szavakat hoznál — a kereszténység. Ennél erősebb dokumentumra nem is volna talán szükség, hiszen ez a nyolcadik év Krisztus halála után. Tehát Krisztus születésétől alig félszázadra már annyira elterjedt az új hit, hogy a császár a civilizált világot védi tőle. Ez a 41-ik év egyébként is fontos a tudósok szerint. Ebben az évben predikált Szent Márk apostol Alexandriában. Az „Apostolok cselekedetei”-nek tanúsága szerint pedig kb. 60-ban lépett Pozzuoliiban a mai Olaszország földjére Szent Pál. Természetes, hogy úgy Alexandria, mint Pozzuoli, Herculanium és Pompéji, úgyszólván első kézből kapták a kereszténységet, lévén valamennyien tengeri kikötők.

De van még sok egyéb érdekes bizonyíték. 1862-ben a pompéji ásatásoknál, melyek mint mondtuk, ontják még most is a fontosabbnál fontosabb kultúrtörténelmi anyagot, találtak egy Hospitiumot. Ezt a vendégfogadót nem minden ok nélkül nevezték el Hospitium Cristianinának (bár ez kissé túlzás), mert tökéletesen olvashatóan van bevésve falába ez a szó, (ismét csak a szolgák) traktusában: Christianos. Természetes, hogy a római birodalomban embertől-embertig haladó kereszténység-

nek misztikus titokzatos, a nem keresztények számára érthetetlen jelekre volt szükség, mert az új hitet megszületése első pillanatától üldözték. Hiszen azzal is vádolták őket, hogy egyetlen egy istent, még pedig számárfejtő istent imádnak, ez pedig a rómaiak szemében az elképzelhető legnagyobb „szentségtörés” volt. A római birodalom keresztényei között így valóságos „igazolványok” alakultak ki, misztikus formulákat tartalmaztak a be nem avatott részére s így megóvták a hívek egy részét a korai felfedezéstől és a vértanaságtól. Ilyen misztikus formula volt az a „Criptogramm”, melyet a római birodalom egymástól legtávolabb eső területein találtak eddig az archeológusok. Ez a criptogramm a következő:

R O T A S
O P E R A
T E N E T
A R E P O
S A T O R

Bárhonnan olvassuk, ugyanazokat a szavakat kapjuk. Ezt a criptogrammot megtalálták a különböző ásatásoknál Angliában éppúgy, mint Mezopotámiaiban, a franciaországi Rochemaureban éppúgy, mint Kappadóciában, Egyiptomban és Nubiában. Mindenütt kétségtelenül keresztény „környezetben”. Hosszú ideig tartott, amíg végre rájöttek megfejtésére. 1926-ban sikerült: Grosser német professzornak megadni a végleges választ. A criptogramm szavainak megfejtése ugyanis ez: „Pater Noster, Pater Noster”. Vagyis a Miatyánk két első szava megismételve. Ez volt az első római birodalmi keresztények titkos jele. Nos, ennek a criptogrammnak töredékét megtalálták Pompéjiben is. Még pedig két példányban. Az egyiket 1925-ben, a másikat 1936-ban.

De térjünk vissza ismét a herculanumi keresztet. Már 1813-ban is találtak Pansa házában egy keresztet (ismét csak a rabszolgák szobáiban), ez a kereszt azonban nincs meg. Van róla egy rajz, maga a kereszt azonban elveszett s így a modern tudományunk nem is volt alkalma vele foglalkozni. Így a most talált kereszt, amely a hírek szerint nem sokban különbözik a rajzban meglévő mult évszázadbelitől — az első. Mindez, a kereszt feltalálása, a criptogrammok jelenléte, a Christianos szó a Hospitium falában, mind azt bizonyítják,

A bőrkartell — és a bőrárak

A nagyközönséggel fizetetik meg a nyersbőrök árának csökkenését

Déva, Saját tud. Ismeretes, hogy a kormány a megyeszékhelyeken borátvevő bizottságokat létesített abból a célból, hogy a katonaság részére dolgozó bőrgyárakat kellő bormennyiséggel látthassa el. A bőrgyárak s a bőrkereskedők erre a Dermata-gyár vezetésével kartellbe tömörültek, lépésüket azzal indokolva, hogy a nagy gyárak ilyenszerű beszerzése miatt ők nem juthatnak másképpen nyersanyaghoz.

A bőrnek az átvételi ára manapság 42 lei, ami azonban legfeljebb 34—35 leinek felel meg kilónként. Ez a bőrcsőség azonban a gyárak termékein egyáltalán nem észlelhető, sőt úgy a talpnál, mint a kész cipőknél emelkedés mutatkozik. Ez azonban csak a kisebbik baj, mert a gyárak azt mondhatják, hogy régi beszerzésű nyersanyagból készített termékeiknek nem hajlandók az árat leszállítani. De más vonalokon — rövid időn belül — meg fog mutatkozni ennek a kartellnek a káros kihatása. Nevezetesen az első-

SPORTVONAT BUDAPESTRE

utlevél és vizum nélkül

csak személyazonossági igazolvánnyal!

Oradeáról indul augusztus 10. délben
Budapestre érkezik augusztus 10. este
Budapestről visszaindul augusztus 16. reggel
Oradeára érkezik augusztus 16. délután

Részvételi díj:

lei 1800.-

oda-vissza

A budapesti szálloda és kirándolások költsége leiben fizethető!

Jelentkezni lehet augusztus 2. estig

România-Révész

Menetjegyirodában

Oradea, Bdul Regele Ferdinand 4.

Telefon: 12-12.

hogy 79-ben Krisztus után Pompéjiben és Herculaniumban is virágzó kereszténység volt. Virágzó alatt persze nem szabad a mai értelemben vett életet érteni. De ezeknek az első keresztényeknek, rabszolgáknak s egyebeknek a hite sokkal mélyebb volt, mint a miénk s így nyugodtan állíthatjuk, hogy virágzó volt. A Vezuv kitörésének földöntúlián rémületes fénye tehát már egy tragédia és egy diadal kezdetét világitotta meg. A Birodalom összeomlásának tragédiáját és az új hit diadalát.

A tudomány most mondja ki majd végleges ítéletét az újonnan feltalált keresztéről, az egyházi hatóság nem nyilatkozik és nem is nyilatkozhat. A nápolyi érsek fejezte ki ezt a legjobban, amikor híriül vitték neki, hogy ismét van bizonyíték a római birodalmi kereszténység életére. „Hála legyen a tudománynak, mely behíányítja azt, amiben mi sohasem kételkedtünk...”

eorban a katonaságnak eddig 16 leiben szállítottak húst, ma már ez az ár 20 leire emelkedett éppen a bőr olcsóbb ára miatt, így az olcsó bőr árát a húsnál kell mégis visszafizetni.

Látszat szerint a kartell s a bizottsági átvétel biztosítja a bőrszükségletet. Az élet azonban mást mutat. Az előjelek arra mutatnak, hogy a vágás egyre nagyobb mértékben csökken. Átlagban Erdélyben már eddig is egyharmadával kevesebb a vágás. Ezenkívül a mézásokos nagyrésze a bőrkereskedőktől előlegeket élvezett. Ma már ilyen áron előleg nélkül képtelen a bőrtel rendelkezőre bocsátani, úgyhogy inkább burjút vág, mivel azoknak a bőrtel nem kell átszolgáltatni. Ez pedig nemzetgazdasági szempontból nemcsak káros, de egyenesen veszélyes is, mert a későbbi marhaállományt rövidíti meg. De a hentesárknál is érezhető lesz ennek a hatása, a hentesek nagyobb mértékben sortózt fognak a húsnál használni és nem marhát.

Ugyancsak kihatása fog mutatkozni ennek az állatárakon és valószínű, hogy árcsökkenés fog beállani, ami gazdáink anyagi helyzete miatt nem kívánatos.

Végeredményben az olcsó bőrt a húsárak emelkedésével a közönség s az állatárak csökkenésével az állattenyésztést a gazdatársadalom fogja fizetni. Jó lenne tehát, ha a káros következményeket az illetékesek még idejében kiküszöbölnek úgy az állam, mint a gazdaközönség érdekében.

A déva-telepi új „Szent Antal” templom javára, a templomépítő-bizottság megbízásából Szabó Dömjén dévai ferences atya egy imakönyvet adott ki. — Az imakönyv

„ÉGI LÁNG”

szíjjel jelent meg. 629 oldal. Ára: 150 lei
Mivel ezen imakönyv szolgált a jövendelmé az említett templom javát szolgálja, Istennek dicsőségét hirdeti és páduai Szent Antal tiszteletének állít emléket az, ki minél hamarabb beszerzi. — Kapható lapunk kiadóhivatalánál is.

Az új céhtörvény-tervezet ismertetése

(Hetedik közlemény.)

Art. 64. A jelen törvény által kirótt pénzbírságoknak büntetőjellege van és a bírságokat az állam javára mondják ki a büntetőtörvénykönyv 54. szakaszának alkalmazásával azokra az esetekre vonatkozólag, amikor az elítélten nem lehet behajtani a bírságot.

Art. 65. Azon céh-, vagy szövetségvezetők, akiket a jelen törvény alapján elítéltek, elvesztik azt a jogukat, hogy ilyen minőségben tovább működjenek és megbízást kaphassanak valamely céh-, vagy szövetség vezetésére és adminisztrálására.

Art. 66. A jelen törvény által felsorolt összes büncselekményeket a céh székhelyén levő törvényszék tárgyalja le, amennyiben a céhet illető ügyről van szó. A szövetségek ügyeit illető büncselekményekben az ilfovi törvényszék ítélkezik.

Art. 67. A büncselekmény megállapítását a büntügyi rendőrügynökök útján eszközlik, valamint az illetékes minisztériumok szervei útján, amelyek erre vonatkozólag különleges felhatalmazást adtak. Ezek a büntügyekben közvetlenül értesíthetik az ítélkező fórumokat.

Art. 68. A jelen törvény 62. és 63. szakasza alapján történt büntetéseket az elítéltek számára a törvényszék felfüggesztheti első ízben egy évre, a végleges ítélet dátumától számítva.

A büntetés felfüggesztését be kell vezetni az ítéletbe is és a felfüggesztést a bíróság mérlegelésére bizzák. A visszaeső bűnösök nem részesülnek a felfüggesztés kedvezményében, viszont, ha a visszaesés a felfüggesztés évében történik, az elítelt mindkét büntetést ki kell töltsse.

A törvényjavaslat második része. — Rendelkezések a szakkamarákról és szövetségükről

Art. 69. A kereskedelmi és iparkamarák, a mezőgazdasági és munkakamarák különleges törvények alapján működnek, amelyek meghatározzák hatáskörüket.

Art. 70. Minden tartományban egy szakkamarát létesítenek.

Art. 71. A szakmai kamara célja:

a) A tartomány összes céheinek működését egy nevezőre hozni, a céhek nemzeti tanácsának határozatait értelmében.

b) Hozzájárulni ezekben a céhekben képviselt összes gazdasági érdekek egybehangozolásához.

c) A tartomány gazdasági és szociális életének megjavítását és az összes termelőágak segítségét mozdítja elő.

d) Az intellektuális foglalkozások tagozatának létesítésével a tartomány intellektuális mozgalmát irányítja kulturális propaganda, képzéskészítések, plasztikus művészeti kiállítások, irodalmi és művészeti versenyek révén és pályadíjakat ad irodalmi művekért és általában támogatja az intellektuális jellegű megmozdulásokat.

e) Betölti azt a hatáskört, amelyet az 1936. évi április 29-iki törvény 209. szakasza ír elő a döntőbizottságok részére a vasárnapi és törvényes munkaszüneti rendelkezések 4. 6. 8. 9. 11. 20. 21. és 22. szakaszainak alkalmazásánál.

Art. 72. A szakkamara szervezete öt tagozatból áll:

- Munkatagozat.
- Ipari tagozat.
- Kereskedelmi tagozat.
- Földművelési tagozat.
- Intellektuális foglalkozásúak tagozata.

A kereskedelmi és iparkamarák, a mezőgazdasági és munkakamarák egyben a szakkamarák megyei hivatalai.

A vezetőszervek

Art. 73. A kamara vezetőszerve a következők:

- Adminisztrációs tanács.
- Igazgatóbizottság.

Az adminisztrációs tanács

Art. 74. Az adminisztrációs tanács 25—50 tagból áll, elosztva az 5 tagozatban a különböző foglalkozási ágak tartományi jelentősége szerint. A tagok számát és elosztását tagozatonként 6 évenként állapítják meg minisztertanácsi napló alapján, amely az illetékes miniszter jelentése alapján készül, tekintetbe véve a szakkamarák szövetségének előzetes véleményét.

Art. 75. A tagok számának felét királyi rendelettel nevezik ki, a munkaügyi miniszter jelentése alapján a munkatagozatba a nemzetgazdasági miniszter jelentése alapján a mezőgazdasági tagozatba, a nemzetnevelésügyi és a közlekedésügyi miniszter jelentése alapján az intellektuális foglalkozások tagozatába.

Art. 76. A tagok szárnának másik felét

azon mód szerint választják meg, amit különleges szabályrendelet útján fognak megállapítani.

Art. 77. A 75. szakaszba foglaltak céljából a szakmai csoportokban csoportosított céhek, melyek a 2. szakaszban vannak felemlítve, az illetékes miniszternek minden helyre 3—3 személyt ajánlanak tagjaik közül.

Art. 78. A tagok megbízatása 6 évre szól a bekötés napjától számítva.

Art. 79. Az adminisztrációs tanács megalakulását a tagoknak a királyra és az alkotmányra letett hűség esküjéről számítják.

Art. 80. A kamara tanácsa megalakulása után, kebeléből, titkos szavazás útján, abszolút többséggel, egy elnököt választ. Ilyen módon minden tagozat is külön egy-egy elnököt választ, aki alelnöke is lesz a kamarának.

Art. 81. A kamara elnöke képviseli törvényesen a szakkamarát az összes hatóságok és magánintézmények előtt.

Ő vezeti a kamara ügyeit és a kamara főtitkárával egyetemben jegyzi a levelezést. A kamara elnökét távollétében az alelnökök helyettesítik válogatott módon, az életkor sorrendjében.

Art. 82. A tanácsnak van a legkiterjedtebb hatalma azon hatáskör betöltésére, amit jelen törvény nyújt, úgyszintén az intézmény érdekeinek adminisztrálására is és ez irányban bármilyen intézkedést tehet. Teljes ülést tarthat mindannyiszor, amikor a szükség megköveteli, de havonta egyszer köteles ülést tartani. A tanács egybehívása az elnök útján történik, akár

saját kezdeményezéséből, akár úgy, hogy a tanács tagjainak egyötöde írásban kérje azt.

Art. 83. A tanács csak akkor tárgyalhat, ha tagjainak abszolút többsége van jelen. Abban az esetben, ha a tagok megfelelő számban nem gyűlnek össze, az ülést hivatalból 8 napra elhalasztják és akkor újabb egybehívás nélkül, a tagok számára való tekintet nélkül, megtartható az ülés. A határozatok a szavazatok abszolút többségének kifejezésével történnek. Egyenlő számú szavazatok esetén az elnök szavazata döntő. Az adminisztrációs tanács tárgyalásait jegyzőkönyv útján örökíti meg és ezt egy különleges regiszterbe vezetik be és a kamara titkára és elnöke aláírja.

Art. 84. A tanács ülései nyilvánosak, azonban zárt ülések lehet nyilvánítani a többség határozata révén. Azok az ülések, amelyeken a költségvetést tárgyalják és szavazzák meg, nyilvánosak.

Art. 85. A tanács azon tagjai, akik három egymásutáni ülésről igazolatlanul elmaradnak, lemondottnak tekintendők és helyeiket megüresedtetnek nyilvánítják.

Art. 86. A különböző tagozatok különleges reszortjainak ügyében ezen tagozatok adminisztrációs tanácstagjai külön ülnek össze az ügyeket tárgyalni. A tagozatok összehívása és működése ugyanolyan, mint a tanácsé. A tagozati gyűlések határozatait a tanács kell jóváhagyja. Abban az esetben, ha a kamara tanácsának teljes ülésében nem lehet elérni egységes határozatot, a jelenlevő tagok kétharmadának szavazatával, akkor a kamara a különböző véleményeket a kamarák szövetségéhez terjeszti fel, amely végső fórum gyanánt dönt.

Az igazgatóbizottság

Art. 87. A kamara folyó ügyeinek vezetését és a tanács határozatainak végrehajtását az igazgatótanács végzi, amely az elnökből, a kamara alelnökeiből, a tanács által választott két tagból és a kamara főtitkárából áll, azonban ennek csak tárgyaló joga van. Az igazgatótanács hatáskörét, valamint működési körét az adminisztrációs tanács határozatai révén állapítják meg.

Amerikai magyarok látogató útja Lengyelországon keresztül Magyarországra

Budapestről jelentik: Az amerikai magyarság Verhovai segítő egyesületének egy csoportja és az Amerikában élő magyarok második generációjából számosan vasárnap Budapestre érkeztek. Az amerikai magyarok a Pilsudszky-névű lengyel hajón tették meg az utat Gdyniáig és onnan Lembergben keresztül utaztak Budapestre. Az érkezők első ünnepélyes fogadtatása Munkácson volt, majd hasonlóképpen meleg és lelkes fogadtatásban részesültek Budapesten is.

A világ legnagyobb tehermozdonya készült el Kesselben. Az új mozdony 19 m. hosszú, 3000 mázsa összsúlya van és 30 ezer mázsanyi teher vontatására képes

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900. félre 450. negyedévre 225. egy óra 75. le.

Magyarországon: Egész évre 90 P. félre 25 P. negyedévre 15. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér. Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037. Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt szél, felhőátvonulás, egyes helyeken futó záporosó, zivatar. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik, ezzel szemben az éjszakai lehülés fokozódik.

Mármaros megye művészi kivitelű díszalbumot küldött emléké Mihalynagyváradnak. Mármarosziget. Saját tudósítónktól. Mihály nagyvada még az elmúlt hónapban többek társaságában tanulmányi kirándulást tett az ország északi részén és ennek során Mármaros megyébe is ellátogatott. A trónörökös mármarosi utjáról több száz fényképfelvételeket készített. A fényképfelvételekből Criaan Emil ezredes-megyefőnök díszalbumot állított össze, hogy azt emlékül küldje a nagyvadjának. A díszalbum, — melyben közel 300 darab felvétel helyezték el, művészi ízléssel van kiállítva. Az album borító fedőlapja színezett fadombormű. Címlelapján, a címerek között Mármaros megye hegy- és vízrajzi térképe látható a nagyvadjának egy jelmondatával, míg hátulján mármarosi szövegmezőnyben a Sódí görög katolikus templom domborműve áll. Az album művészi fedőlapjait, domborműveit Medveczky István, lapunk munkatársa készítette. Az album már meg is érkezett a királyi udvarba.

A SPANYOL HADSEREG UJJÁSZERVEZÉSE. Madridból jelentik: A spanyol minisztertanács jóváhagyta a hadügyminiszter rendeletét, mely a spanyol hadsereg újjászervezéséről szól.

Serban Mihály földművelésügyi alminiszter Mármarosban. Mármarosziget. Saját tud. Szombaton délelőtt érkezett meg Mármaroszigetre Serban Mihály földművelésügyi alminiszter, akit Criaan Emil ezredes-megyefőnök és dr. Tite György polgármester üdvözölt. Szombaton délelőtt 11 órakor értekezletet tartott a Dragoş Vodă liceum dísztermében. Délután 1 órakor társaságba ment az alminiszter kíséretével, ki még szombaton délután 4 órakor Felsővisóra utazott.

AUSZTRIÁBÓL ÉS NEMETORSZÁGBÓL MENEKÜLT ORVOSOK LETELEPÉDÉSE ANGLIÁBAN. Londonból jelentik: Sir Samuel Hoara, angol belügyminiszter engedélyt adott, hogy osztrák és német kivándorló orvosok korlátozott számban, orvosi gyakorlat folytatása céljából letelepedhessenek Angliában.

Napszurás következtében meghalt egy kolozsvári asszony. Saját tud. A város határában lévő Ruseu-telepen az aratást végző munkások között volt egy 40 év körüli nő, akiről többi társai mindössze annyit tudtak, hogy Diósról való és Máriának hívják. Az asszony délben hirtelen rosszul lett. Az esetről értesítették az orvost, de mire segély érkezhett volna, a szerencsétlen asszony kiszenvedett. Megállapítást nyert, hogy halálát napszurás okozta. Személyazonosságának megállapítására megindult a vizsgálat.

Schütz Antal:

SZENTEK ÉLETE

Négy kötetben. Füzve kötetenként 108 lei, együtt 432 lei. Félvászonkötésben kötetenként 144 lei, együtt 576 lei. Egészvászonkötésben, kötetenként 162 lei, együtt 648 lei. Vastag papíron, selyemfűnyű vászonkötésben, kötetenként 216 lei, együtt 864 lei. Luxusbőr-kötésben, kötetenként 306 lei, együtt 1224 lei.

* Eljegyzés. Nyüvedi Juricsekay Béla postatanácsos fia László, örkényi tanító, eljegyezte Hodossy Sárkát, Nagyvárad (Minden külön értesítés helyett.)

Vasárnap délelőtt tettek esküt Mármaroszigeten a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal gárdájának tagjai. Mármarosziget. Saját tud. Szombaton délután Mármaroszigetre érkezett Georgescu tábornok, a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal gárdájának parancsnoka, hogy a gárda mármaroszigeti tagjaitól az előírt esküt kivegye. Az ünnepélyes eskütétel a város főterén levő parkba ment végbe. Az ünnepélyesen a vezető egyéniségek kívül megjelentek az állami tisztviselők és alkalmazottak és ünnepélyes keretek között tettek le az esküt. Az eskütétel után a gárda esküt tett tagjai zárt sorokban felvonultak a város főterén.

DR. LAJOS IVÁN BAJAI A NEMET-ELLENES RÖPIRAT MIATT. Pécsről jelentik: Dr. Lajos Iván, a „Nemetszág háborús esélyei a német szakirodalom tükrében” című, nagy port felvert röpirat szerzőjét Budapestre rendelték a kultuszminisztériumba jelentéstételre. Dr. Lajos Iván a pécsi tankerületi főigazgatóságon dolgozik, mint fogalmazó. Meggyőződéses legitimista és művének egész fejlődelméről lemondott a Legitimista Szent Korona Szövetség javára.

Felozlik az aradi gyermekmenhely. Temesvár. Saját tud. Marinescu Nicolae dr. egészségügyi miniszter Aradon és Temesváron különböző közegészségügyi intézményt látogatott meg. Utjában Buteanu Nicolae dr. temesvári egészségügyi vezérfelügyelő kísérte. A miniszter úgy határozott, hogy az aradi gyermekmenhelyet feloszlatták, illetve a temesvárihoz csatolják. A törvény értelmében ugyanis minden helytartóság területén csak egy gyermekvédelmi központ működhetik. Az aradi gyermekmenhely épületében a női klinikát fogják elhelyezni. A lugosi kórházba helyezik át az aradi neurológiai osztályt. Temesváron a miniszter intézkedett, hogy a női klinikát, amely meg nem felelő bérlet épületben működik, a már régóta fennálló terv szerint a volt munkásotthonba helyezték át. A minisztérium át fogja venni a várostól ezt az épületet és megfelelően berendezi.

PORRÁÉGETT A TOLEDÓI PÜSPÖKI PALOTA. Madrid. A toledói püspöki palotában vasárnap tűz ütött ki. A tűz igen gyorsan terjedt és egy boltívet, mely a palotát összeköti a székesegyházzal, azonnal le kellett bontani. Csak így tudták megóvni a székesegyházat a tűzvészől. Hajnali három óra tájban a püspöki palota már porráégett. Emberéletben nem esett kár. Az anyagi kár igen jelentékeny. A tűzvészt a püspöki palota földszintjén lévő gyógyszerárban elhelyezett vegyi anyagok robbanása okozta.

Veszettkutyá garázdálkodott Nagyváradon. Nagyvárad. Saját tud. A Gilányi-utca 1. számú ház udvarán veszettkutyá garázdálkodott. Visán Pál mechanikus kis foxi kutyája a nagy hőségben megveszett és az udvarbeliek közül Berkovits Imréné hároméves kislányt megharapta és többeket megfertőzött. A veszett foxi kirohant az utcára és megtámadta a járókelőket. Az emberek botokkal védekeztek a kutya támadása ellen és agyonverték a szerencsétlen állatot. A ház lakói jelentést tettek az esetről a tisztifőorvosi hivatalban és a főorvos a megmar és megfertőzött egyéneket beutalta a kolozsvári Pasteur-intézetbe. — A Professor Titeica-utcában Káló János vezettegyanus kutyája két helyen is megharapta az udvarban lakó Busuic Katalina nevű öt esztendő kislányt. A gyereket ugyancsak a Pasteurba utalták.

Hírek a Bánságból. Temesvár. Saját tud. A királyi helytartóság elrendelte, hogy Perjámosról Pesacra helyezték át a járási székhelyet, úgy hogy szeptemberig a főszolgabíró, adóhivatalok és a csendőrség az utóbbi községbe költözzék át. Orsova most terjesztette be a fejlődést célzó tervezetet a királyi helytartóságnak. Szó van róla, hogy Orsova vízvezetékét és csatornázását kapjon, azonkívül közigazgatási palotát akarnak építeni a városi hivatalok, rendőrség és tüzoltóság számára. Krassó megyében újabb szolgabíró-ügret szerveztek Oravicán.

Nagymennyiségű szaharin és vanília került a hatóság kezére. Mármarosziget. Saját tud. Nagybocksónál Birău Joan hatósági közeg bizalmas feljelentés alapján egy vakmerő csempésztársaságot leplezett le; akik nagymennyiségű szaharint és vaniliát csempészték az országba. A csempészt árut a hatóság lefoglalta, míg a letaroztatott csempészek ellen megindult az eljárás.

SPORTVONAT BUDAPESTRE utlevél és vizum nélkül

csak személyazonossági igazolvánnyal!

Oradeáról indul augusztus 10. délben. Budapestre érkezik augusztus 10. este. Budapestről visszaindul augusztus 16. reggel. Oradeára érkezik augusztus 16. délután.

Részvételi díj:

1ei 1800.-

oda-vissza

A budapesti szálloda és kirándulások költsége leiben fizethető

Jelentkezni lehet augusztus 2. estig

Wagons-Lits/Cook

Menetjegyirodában

Oradea, Bdul Regele Ferdinand 2.

Telefon: 22-22.

Zürichi zárlat. Párizs 11.73 fél, London 20.78 egynegyed, Newyork 442.81, Brüsszel 75.25, Milánó 23.32 fél, Amszterdam 237.70, Berlin 177.90, Prága 15.15. Varsó 83.50, Belgrád 10, Bucurescu 325.

Halálozás. Brassay Imre, dánfalvai plébános 31 évi fáradhatatlan papi működése után 53 éves korában elhunyt. Temetése a hívek és a keleti papság nagy részvéte mellett ment végbe.

Szent Vince napja a szatmári zárdában. Szatmárról írják: Szent Vince napján kedves ünnepség színhelye volt a szatmári Irgalmas Nővérek zárdatemploma. Fiedler István megyéspüspök előtt ünnepi szentmise keretében ezen a napon öltöztek be és tették le a fogadalmat a rend új tagjai — és a régi tagok most ujították meg fogadalmukat. Evangéliumkor a megyéspüspök megleghangu buzdító beszédet intézett az új szerzetesnőkhöz. Az ünnepség alkalmából a nővérek hozzátartozói és az érdeklődők zsúfolásig megtöltötték a kis templomot és a zárda udvarát.

NÉPSZÁMLÁLÁS CSEH-MORVAORSZÁGBAN. Prágából jelentik: Hivatalos jelentés szerint a cseh és morva védnökség területén 1940 március elsején népszámlálást tartanak.

Ujból 3 szvicsgárdista szökött át román területre. Mármarosziget. Saját tud. Szombatra virradó éjjel Nagybocksó határában 3 szvicsgárdista szökött át Romániába; akiket a román határőrség őrizetbe vett és bekísérte a mármaroszigeti rendőrségre. Az átszökött ukránokat Jugoszláviába irányítják.

Szélhámoságból élt az ál-diák és ál-mérnök. Temesvár. Saját tud. A rendőrség elfogott egy Cata Proca nevű huszéves fiatalembert, akiről kiderült, hogy már huzamosabb idő óta szélhámoságból él. Főiskolai hallgatónak adja ki magát, aki most akar lengyelországi tanulmányútra indulni, majd meg mérnöknek, akinek különleges tanulmányokra kell a pénz. Kereskedőknél és jó módú embereknél járt és sok helyen tekintélyes személyiségekre hivatkozott, akikkel állítása szerint rokonságban áll. Így harácsolta össze pénzesket és akadt olyan is, aki ezer leit adott neki. A szélhámos fiatalembert átadták az ügyészségnek. A rendőrség felhívást intézett azokhoz, akiket a fiatalembert becsapott, hogy jelentkezzenek, mert össze akarják állítani a teljes bűnlajstromát.

Szolgáltatós gyógyszerárak Nagyváradon:

Kedden a következő nagyváradai gyógyszerárak tartanak szolgálatot:

Korona, Str. Ciorogariu No. 1. Telefon 13-76.
Szent István, Str. General Holban.
Aranyas, Piața Unirii No. 6. Telefon 25-74.
Orangyal, Str. Alexandri.
Oroszlán, Piața Mihai Viteazul 14. Telefon 23-35.

Ismét megindultak a tárgyalások a földgáznak Kolozsvárra való bevezetése ügyében. Kolozsvár. Saját tud. Motas, a Sonametan földgázkihasználási társaság vezérigazgatója, legutóbb néhány napig Kolozsváron tartózkodott és ennek során felkereste dr. Bornemisa Sebastian polgármestert, akivel ismét felvette a tárgyalásokat a földgáznak Kolozsvárra való bevezetése ügyében. Motas vezérigazgató és Bornemisa polgármester a lefolyt beszélgetés után abban állapodtak meg, hogy rövidesen folytatják a tárgyalásokat és kiemelik véleményeiket azon módzatokról, hogy milyenképpen képzik el, illetve milyen feltételek mellett lenne lehetséges a földgáznak Kolozsvárra való bevezetése.

Temetés. Hunyady János 63 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése kedden délután 6-órakor lesz a Calea Victoriei 106. számú (Erdélyi „Concordia”).

Simon Gheoanea 53 éves korában meghalt. Temetése július 25-én délelőtt 10 órakor lesz Nagyváradon. (Caritae.)

Örízetbevettek egy ittas sofőrt, aki kevés híján tömegszerencsétlenséget okozott. Nagyvárad. Saját tudósítónk jelentése. Vasárnap egy ittas sofőr kis híján tömegszerencsétlenséget okozott a fürdői országuton. Gherlanda Joan gépkocsivezető, az egyik nagyváradai vállalat tehergépkocsijával kirándulokat vitt vasárnap reggel a fürdőbe. Itt a sofőr alaposan leütta magát és amikor hazatérésre került a sor, Gherlanda ittasan ült a kormánykerék mellé. Az utasok egyrésze, látva, hogy a sofőr milyen állapotban van, nem is mert a gépkocsira felszállni, másik részük nyomban a gépkocsi elindulása után legrágták, mert Gherlanda az első kanyarnál nekivezette a kocsit egy utaséj fának. A csendőrfőnök felelősségre is vont és le is igazoltatta a részeg sofőrt, azonban nem szállították le és nyugodtan továbbengedték. Alig haladtak azonban néhány száz métert, amikor Gherlanda az utasokkal telt kocsit befordította az árokba. Az utasok közül többen súlyosan megsebesültek és nagy részük könnyebb sérülést szenvedett. A részeg sofőrt most már bekieszték a csendőrök a nagyváradai rendőrségre, ahol elrendelték örízetbevetését.

Kolozsvári ingatlanpiac. Saját tud. A kolozsvári ingatlanpiacon általában erős kereslet mutatkozik, noha az üzletkötések száma várakozáson alul marad. Az árak, főleg a jövedelmező bérházaknál, az utóbbi időben átlag 15-20 százalékkal emelkedtek. Bárány Albert, a szamosmegyei Kecsed községben lévő 700 holdas birtokát parcelláztatja. Vevőként a környező három község lakói jelentkeztek. Az értékesítés során mintegy hatmillió lei folyik be, amely összeget a tartozások további likvidálására fognak fordítani. — Dr. Dragomir Leonida kolozsvári orvosnak a Masiniștilor-utca végén 30 ezer négyzetméter területű ingatlana van, amelyre a városi tanács jóváhagyott parcellázási engedélyt adott ki. A telken 90 parcella lesz. A tulajdonos most az egész ingatlan-komplexumot egy tételben eladóvá tette. — A római katolikus tanító-alap — értesülésünk szerint — megvásárolta Szigeti József látszerész Elisabeta utca 16. számú (volt Dick-féle ház) ingatlanát 3.5 millió leiert. — Craiunas V. megvásárolta Fisch és Schwartz Dragalina-utca 10. számú ingatlanát 460 ezer leiert.

Most folyik Kielben a partok mentén a nemzetk virolásverseny, amelyen kilenc nemzet tengerészcsapatai küzdenek a Hitler által alapított Hindenburg kupáért. Képünkön a verseny résztvevői láthatók

Tűz pusztított Borsán. Máramarosziget. Saját tud. A máramarosmegyei Borsa községben a falu központjában kigyulladt egy lakóház. A tüzet nagy erőfeszítéssel sikerült helyhezkötni, bár az oltást megnehezítette a nagy vízhiány.

DIANA

erős izzadásnál megváltás

Nem tudnak megegyezni a temesvári borbélyok a vasárnapi záróra dolgában. Temesvár. Saját tud. A helybeli borbély- és fodrászszakmában jelenleg minden mester maga határozhatja meg, kinyitja-e üzletét vasárnap délelőtt, vagy sem. Akik vasárnap nyitva tartanak, hétfőn délelőtt nem dolgoznak. A munkaügyi felügyelőség átiratot intézett a borbélyokhoz és közölte, hogy ilyen körülmények között képtelen a záróra betartását ellenőrizni. Felszólította a céhet, hogy egyégesen szabályozzák a zárórát és állapítsák meg az egyes zónákat, amelyekben vasárnap dolgoznak, vagy sem. A céh vezetősége úgy döntött, hogy a borbélyiparosok vasárnap egyöntetűen tartanak zárva, mivel a zónákat lehetetlenség közmegegyezésre megállapítani. Most aztán taggyűlést tartottak a fodrászok és borbélyok és negyvenen a vasárnapi nyitvatartás, harminckilencen pedig a vasárnapi zárás mellett szavaztak. A céh most arra kéri a munkaügyi felügyelőséget, hagyja meg egyelőre a jelenlegi rendszert addi, amíg mindenkire nézve kötelezően a munkaügyi minisztérium dönt.

Felvétel a két éves női kereskedelmi tanfolyamra. A tanfolyamra a IV-ik gimn. osztályt végzett magyar anyanyelvű leányok vehetők fel. A tanfolyam általános műveltséget nyújt, nyelvekre, kereskedelmi tárgyra, gyors- és gépirásra képezi ki tanulóit és lehetővé teszi kényverkeseti pályán való érvényesülésüket és boldogulásukat. Vidéki tanulók részére bennlakás és Szeretotházban! Érdeklődőknek készségesen nyújt felvilágosítást és küld tájékoztatást az igazgatóság. (Brassó, Calea Victoriei No. 7.)

Pályázati hirdetés tanítói állásra

A kolozsvári római katolikus Szent Mihály Egyházközség Iskolaszéke a nyugdíjazás folytán megüresedő kettő férfi tanítói állásra pályázatot hirdet.

A megválasztott tanító kötelessége a hét osztályú elemi fiúiskolánál a kijelölendő osztály tantárgyainak tanítása, gyermekkorú és felnőttek énekkarának vezetése, szülői értekezletek tartása s általában mindaz, amit az Iskolaszék a tanítás és nevelés érdekében kijelöl.

Pályázhatnak az erdélyi római katolikus egyházmegye területén működő okleveles férfi tanítók.

Fizetése az egyházmegyei tanítók fizetési díjazása szerint.

Okmányokkal felszerelt pályázati kérések a Római Katolikus Iskolaszék Elnökségéhez címezve (Cluj, P. Unirii 14.) 1939 augusztus 1-ig adhatók be. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó.

Római Katolikus Iskolaszék.

Létrejött a szerb-horvát megállapodás

Belgrádból jelentik: Az egyik jugoszláv lap a szerb-horvát kiegyezésről azt írja, hogy Cvetkovics miniszterelnök beleegyezésével már létrejött a szerb-horvát megállapodás. A Macek horvát parasztpárti vezérrel folytatott elvi jelentőségű tárgyalások után most már csak a szakértők vitatnak meg néhány részlet-kérdést.

Szigoru ellenőrzési rendszert vezetnek be a légi és tengeri haderő ügyvezetésében

Országszerte ismertek azok a jelentős előrehaladások, amelyek az ország légi és tengeri haderőinek fejlesztése körül történtek. Az eredmények azonban csak úgy jöhettek létre, hogy Paul Teodorescu tábornok, a légi és tengerészeti erők minisztere, biztosította a hadügyi alapok felhasználásának helyességét és a legszigorúbb takarékosági intézkedéseket vezette be. Szükség volt erre már abból a szempontból is, hogy az állampolgár meggyőződhesse arról, hogy a légi és tengerészeti haderő fejlesztésére áldozott összegeiből egyetlen lelt sem költöttek haszontalanságokra.

A jobb ügyvezetés érdekében a légi és tengerészeti miniszter különleges ellenőrzési rendszert vezetett be, egyrészt azon ipari és kereskedelmi vállalatoknál, amelyeknek részvény többsége a minisztérium kezében van, másrészt a 117. számú 1939 július 12-én hozott minisztertanácsi döntvény alapján, a légi és tengerészeti katonai egységek ügyvezetésénél is.

Az ellenőrzés kétféle, nevezetesen: általános s különleges lesz. Felülvizsgálják a kiküldött biztosoak nemcsak a hadianyag gyárak ügyvezetését, de a termelés technikai részét is. Az ellenőrző bizottságok a vizsgálatok eredményéről kétféle jelentést terjeszhetnek be felettes hatóságukhoz. Ha az ellenőrzés eredménye kilégítő volt és a bizottság semmiféle törvénybe ütköző dolgot nem állapított meg, ezt rendes jelentés formájában terjeszti fel a minisztériumhoz. Ha azonban költségvetés hiányt, szabálytalanságokat vagy éppen bűnügyileg üldözhető jelentéseket tapasztalt az ellenőrző bizottság, akkor kihágási jegyzőkönyv veendő fel.

Árverést tüzetett ki a kolozsvári törvényszék a Minele Sorecani kolozsmegyei bányáira

Kolozsvár. Saját tud. Ismeretes, hogy az ilfovi törvényszék a főhitelező Nemzeti Ipari Hitelintézet kérésére július 3-ra árverést tüzetett ki a Minele Sorecani bányajogosítványaira és ingatlanaira. Ezt az árverést azonban nem tartották meg, mert a kolozsmegyei bányákra csak a kolozsvári törvényszék illetékes árverést kitűzni.

Cosma Ioan, a bányavállalat egy kisebb hitelezője ügyvédje útján mintegy 700 ezer lejes követelése miatt a kolozsvári törvényszéknek, mint bányahatóság előtt árverést kért a vállalat kolozsmegyei jogosítványaira. A kérésnek a törvényszék eleget is tett és az árverést szeptember elsején reggel 9 órakor tartják meg a kolozsvári törvényszék 147. számú helyiségében. Árverésre kerülnek az Egeres határában lévő „Ileana” és „Ana” bányakoncessziók, valamint a szintén Kolozsmegyében lévő Ticu község határában fekvő „Árpád” bányajogosítvány. A bányák értékét egyenként kétmillió leiben állapították meg, míg a kiküldési ár egyenként 1.5 millió lei.

A nagyváradai mozgóképszínházak mősora:

APOLLÓ: AZ EGÉSZ VILÁG DALOL.
DORIAN: A SIVATAG RÉME.
CORSO: MAGDA.

SPORT

Háromgólos előnyt szerzett az Újpest a Középeurópai Kupa döntőjének első fordulóján

A Ferencváros közvetlen védelmének köszönheti a nagyarányú vereséget

Budapestről jelentik: Vasárnap délután játszották le az Úllői-úti pályán a Középeurópai Kupa döntőjének első fordulóját. A mérkőzés — bár nagy küzdelem volt — nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, mert legtöbbször döntetlen eredményre számítottak, vagy legalábbis bármelyik csapat kis gólarányos győzelmére. A Ferencváros nagyon kiengedte kezéből a mérkőzést és védelmi hibáit az Újpest fürge csatárai nem hagyták kihasználatlanul. Az Újpestnek nem lesz nehéz dolga vasárnap... Igaz, olyan csapatokról van szó, amelyek éppen az elmúlt vasárnap mutatták meg, hogy ha nagyon akarják, hát meglepetéssel is tudnak szolgálni...

A mérkőzés részleteiről a következőkben számolunk be:

Újpest—Ferencváros 4:1 (2:0).

Góllövők: Zsengellér (2), Kocsis (2), Sárosi dr.

A mérkőzést 15 ezer néző előtt a cseh Krist vezette. Ferencvárosi támadással indul a küzdelem, de az Újpest hamarosan leszereli a támadásokat és a zöld fehérek tényleg tereli a labdát. A félidő 8-ik percében Gyetvay gáncsot vét. Futó áll a labdához és jól irányított szabadrugását

Zsengellér egy méterről biztosan fejeli a Fradi hátlójába. A Ferencváros még föl sem ócsudott a gól hatása alól és alig egy perc múlva Kocsis az üresen hagyott kapuba kényelmesen helövi az Újpest második gólját. Az Újpest sokkal egységesebb és fölényben minden akcióban kidomborodik, úgy a támadásokban, mint a védekezésben. Fedezetoráról a ferencvárosiaknak minden támadása visszapatann. Ezzel szemben a Ferencváros közvetlen védelme egymásután követi el a legelmeibb védelmi hibákat. Támadásaikból is hiányzik a lendület és a csatárok játéka minduntalan szétesik.

A második félidő első perceiben megint a Ferencváros rohamoz — a gólt mégis az Újpest rugja. A 6-ik percben ismét Futó ad le szép labdát és Kocsis be is juttatja a ferencvárosi kapuba. Három góllal vezet az Újpest, de a Ferencváros nem adja fel a harcot. Följönnek és valósággal ostrom alá veszik az Újpest kapuját. Eredménytelen szöglet-rugások után végre a félidő 26-ik percében Sárosi dr berugja a zöld fehérek egyetlen gólját. Ezzel azonban ki is merülnek és már nem tudják megakadályozni, hogy az utolsó percekben Zsengellér még egy góllal ne növelje 4:1-re az újpestiek előnyét.

Gloria (Galati)—Mures 4:1 (1:0)

Csak a szünetig tartott a marosvásárhelyiek erejéből

Galatiból jelentik: Oriási hőségben, 2000 néző előtt játszották le a Gloria—Mures nemzeti bajnoki mérkőzést, amelynek játékvezetője Tope Ionescu volt. Az első félidőben a marosvásárhelyi csapat egyenlő ellenfélnek bizonyult, azonban szünet után a Gloria kerekedett felül és a nagyváradi Milea mesterhármásával a galatiak háromgólos előnyre tettek szert.

A vezető gólt Milea szerezte meg az első félidő 3-ik percében. Szünet után Kulcsár egyenlített, majd ismét a galatiak góloznak Bodea és Milea révén. A második mérkőzést a jövő vasárnap Marosvásárhelyen játsszák le.

Augusztus 20-án Bucurestiben játszik a Középeurópai Kupa győztese

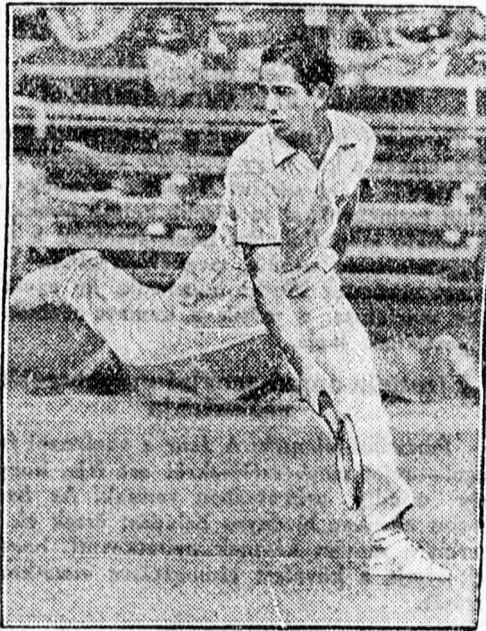
Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok híradása szerint az őszi évadot két nagy nemzetközi mérkőzéssel nyitják meg. A Timput úgy tudja, hogy a bucaresti egyesületek tárgyalásokat folytatnak abban az irányban, hogy augusztus 20-án egy magyar csapatot hívnak meg a fővárosba. A lap szerint, amennyiben lehetséges vagy az Újpestet, vagy a Ferencvárost látják vendégül. A két csapat közül mindenesetre azt, amelyik megnyeri a Középeurópai Kupát. A magyar csapat ellenfele valószínűleg a Venus lesz. A tárgyalások — újabb jelentés szerint a legjobb eredménnyel kecsegtetnek.

Tárgyalások folynak jugoszláv csapatokkal is

Augusztus 27-én ismét nemzetközi mérkőzés lesz a fővárosban. Arról volt szó előbb, hogy a Benfica nevű portugál csapat játszik ezen a napon Bucurestiben. Ujabbban azonban a jugoszláv szövetséggel léptek érintkezésbe a fővárosi vezetők és úgy határoztak, hogy augusztus 27-re vagy a Beogradsky-t, vagy a H. A. S. K.-ot hívják meg.

Szeged FC—Polonia 1:0 (1:0). Varsóból jelentik: A Szeged FC labdarugócsapata vasárnap Varsóban a Polonia csapatával 1:0 (1:0) arányban győzött. A Szeged gólját Nagy lötte.

A MAGYAR VÁLOGATOTT NYOLCAS UJABB NEMETORSZÁGI GYŐZELME. Manheimből jelentik: A magyar nyolcas vasárnap a legjobbnak mondható német egyesüléssel vette fel a versenyt. Négy csapat indult és a magyarok nagy küzdelem után elsőnek futottak be. Idejük 6 p. 14 mp. Az utánuk következett Amicitia 6 p. 15 mp-es idővel végzett.

A Wimbledonban lezajlott nemzetközi teniszversenyen Riggs amerikai versenyző nyerte el a világbajnoki címet

A Ferencváros és az Újpest eddig, a vasárnapig találkozót is beszámítva, 27-szer játszottak egymással bajnoki mérkőzést. A mérkőzések közül tízet nyert a Ferencváros, hetet az Újpest és tíz mérkőzés végződött döntetlenül. A gólarány 49:44 a zöld-fehérek javára.

A jugoszláv szövetség politikai okokból a következő csapatokat törölte a szövetségből és szüntette meg: Hajduk (Spalato), Gradjanszky, HASK és Concordia (Zágráb), Slavia (Vorszdin), Slavia (Esz-k), Racika (Szabadka) és SASK (Szarajevó).

Magyar—lengyel atlétikai viadal. Később jelentik: A kerület válogatott atlétái vasárnap a lengyelek egyik tartományának válogatott atlétáit látták vendégül. Az atléták versenyt a magyarok nyerték meg 87:67 pontarányban. Az atlétikai viadalon az egyik lengyel versenyző 10,6-os idővel új lengyel rekordot állított fel a 100 méteres síkfutásban.

TURISZTIKA

* **Vulturii-Sasok turista egyesülete** folyó évi július hó 30-án reggel fél 6 orai indulással kirándulást rendez Pádurea-Neagră—Feketeerdőre. Strandolás. Könnyű túra. Kellemes eckenki kirándulás. Részvételi díj: 80—95 lei. Jelentkezni délután 6—8 órákor az egyesület helyiségében Dr Aurel Lazar-utca 14. sz. Mocsáry Sándor irodáiban, Bulevardul Regele Ferdinand és Gyenge István ékszerész üzletében Alexandru-utca 12. szám.

USZAS — VIZIPOLO

A marosvásárhelyi úszók Kolozsváron is beigazolták jó hírnevüket

Kolozsvárról jelentik: Szombaton délután kezdődött meg a városi strandfürdőben a KAC országos uszóversenye, amelyen — mint megírtuk — az ország legjobb uszócsoportja: a marosvásárhelyi legénység is indult. A marosvásárhelyi uszók csak a napokban mérték össze erejüket a főváros legjobb uszóival és szereplésük a bucaresti sportkörök teljes elismerését váltotta ki, mert minden számban fölényesen verték a főváros uszóit.

A marosvásárhelyiek Kolozsváron is beigazolták jó hírnevüket, a verseny első napján egyetlen szám kivételével minden számban győzedelmeskedtek.

A részletes eredmények:
100 m. női mell: I. osztály: 1. Perlaki MSE 1:42.6 p., 2. Selényi KAC 1:46 p., 3. Bucur Mures 1:47.2 p. II. osztály: 1. Georgescu KAC 1:48 p., 2. Szabó Makkabi Marosvásárhely 1:58.9 p.
200 m. férfi mell: I. osztály: 1. Aranyócsy MSE 3:07 p., 2. Kiss KAC 3:22.6 p., 3. Sebestyén Haggibbor 3:24.9 p. II. osztály: 1. Meister IL Haggibbor 3:39 p., 2. Macrea Universitatea 3:51.8 p., 3. Csomos KMSC 4:33.4 p.

100 m. férfi gyors: 1. Békés MSE 1:06.4 p., 2. Csizmás KAC 1:09 p., 3. Tóth MSE 1:12.3 p. Csizmás betegesen indult a versenyen.

100 m. női gyors: 1. Tamás Mures 1:28.1 p., 2. Bereczky KAC 1:32.6 p., 3. Herskovitsné Haggibbor 1:46.4 p.

50 m. fiúgyermek gyors:
14 évig. I. csoport: Lazareanu Mures 43.5 mp., 2. Cimpoa Mures 45.8 mp., 3. Széglő KMSC 59.4 mp. II. csoport: 1. Fey MSE 37.5 mp., 2. Bartalic Mures 38.2 mp., 3. Braza Mures 41.8 mp.

16 évig: 1. Fritech Makkabi 33 mp., 2. Gálffy KAC 34.2 mp., 3. Kapdebő MSE 35.3 mp.

50 m. leánygyermek mell (14 évig): 1. Szab. Makkabi 51.6 mp., 2. Agoston KAC 52 mp., 3. Poczy KAC 54.2 mp.

100 m. ifj. gyors: 1. Stürzer MSE 1:15.8 p., 2. Zeichner KAC 1:17.2 p., 3. Bertalan KAC 1:18 p.
3x100 m. férfi vegyes váltó: 1. MSE a) csapata 3:51.8 p., 2. MSE b) csapata 4:11.4 p., 3. KAC 4:32 perc.

3x100 m. női vegyes váltó: 1. KAC 5:25.3 p.
Vízpoló: MSE—Kolozsvár kombinált 1:1 (1:0)
Kovács szerezte meg a vezetőgólt vásárhelyiek javára, Szántay egyenlített. Vezette: Ziegler.

Magyarország—Olaszország 4:2 (3:1)

Az olasz csapat meglepő erős ellenfélnek bizonyult

Budapestről jelentik: A margitszigeti uszóstadionban angol játékvezető vezetése alatt több ezer főnyi közönség előtt mérte össze erejét a két ország válogatott vízpolócsapata. A magyar edzők által nevelt olasz csapat meglepő gyors támadásaival sok dolgot adott a magyarok védelmének. A mérkőzést azonban Németh (3) és Kislegény góljaival így is biztosan nyerte a magyar válogatott.

A Horthy Kupa küzdelmeit ebben az évben a hollandiai Doetinghemben bonyolítják le. A kupa első mérkőzését szombaton, július 29-én játsszák. A Horthy Kupáért Magyarország, Németország, Hollandia, Olaszország, Belgium és Franciaország vízpolózóit küzdenek.

Ismét a Vasas nyerte meg Nagyváradon a Cavalli Kupát. Nagyvárad. Saját tud. Nagyszámu érdeklődő előtt játszották le vasárnap a városi strandon a Cavalli-kupa mérkőzéseit. A kupát ebben az évben is a legjobbnak bizonyult vízpolócsapat: a Vasas nyerte meg. Részletes eredmények a következők: Vasas—Makkabi 9:2 (3:2). Góllövők: Péchi (4), Vasas 3, Fodor és Küzdi, illetve Schermann és Fischer. — Makkabi—NSE 5:2 (3:2). Góllövők: Fischer, Schermann, Ország és Katz, illetve Hornyánszky és ifj. Szántay.

Huonder-Várkonyi:

A Mester lábainál

I. A munka napjai Fűzve 115 lei
II. A szenvedések éjjele „ 114 „
III. A megdicsőülés reggele „ 162 „

A legjobb iskola a Mester lábainál ül, mert — ott alakul ki a legszébb embertípus: a Krisztus-típus. Rövid, mesteri elmélkedések papok és mélyebb lelkiéletre törekvő világiak számára.

LEGUJABB

A szerb-horvát megegyezés készen van, de a részletes szövege elkészítése még hosszú időbe kerül

Csak ősszel lesz az aláírás

Belgrádból jelentik: Korosec lapja, a „Slovenec” feltűnést keltő cikket írt a szerb-horvát tárgyalások állásáról. A cikk szerint a kormány és a horvát vezetők között a főbb pontokban már létrejött a megegyezés, de hogy az egyezmény aláírására mikor kerül sor, még nem lehet tudni. A megegyezés részletkérdéseinek letárgyalása hosszabb időt igényel, mert illetékes körök nem

akrják, hogy egyes részletkérdések homályos fogalmazása miatt később félremagyarázások és ellentétek keletkezheszenek a két nép között. Minthogy a megegyezést minden részletben a legpontosabban akarják megszövegezni, előreláthatólag csak az ősszel kerülhet sor a megegyezés szövegének megállapítására és aláírására.

A franciák nagy öröme az angol-japán megegyezésen

Chamberlain feláldozta Csang-Kai-Seket, de ezzel távollattja Japánt a tengelyhatalmaktól

Párizsból jelentik: Az angol-japán tárgyalások kedvező alakulása francia politikai körökben nagy örömet keltett. A párizsi sajtó nem győzi dicsérni Chamberlain bölcs engedékenységét. Francia befogás szerint a nemzetközi helyzet súlypontja Európában van és az a tény, hogy Anglia visszanyerte szabad kezét, megéri az érte hozott áldozatokat. Anglia semlegességet vállal a kínai viszályban, de ezzel Japánt is semlegesíti az európai kérdésekben. Chamberlain feláldozza Csang-Kai-Seket, de ezzel távollattja Japánt a tengelyhatalmakkal kötött milánói paktumtól. Felszabadulva a távolkeleten, nagyobb súllyal léphet fel Európában és szabadabban tárgyalhat Moszkvával. Remélhető, hogy a megegyezés nyomán Amerikában is kedvezőbb közhangulat lesz urrá, mert a semlegességi törvény megváltoztatása most már csak az európai arevonalon jelent érdeket.

Francia politikai körök szerint Japánnak nem volt más célja, mint Csang-Kai-Sek-et elvágni a

külföld támogatásától és ezzel siettetni a japán csapatok győzelmét.

Daladier elégedetlen Bonnet külügyminiszterrel

Párizsból jelentik: A *Populaire* szerint erősen tartja magát a hír, hogy Daladier kieseréi külügyminiszterét. A lap szerint Daladier szándéka a legutóbbi eseményekkel és régebbi keletű okokkal magyarázható meg. Daladier miniszterelnök a Bonnet külügyminiszter utódja megválasztásában két jelenlegi miniszter között ingadozik. Az egyik radikális szocialista, a másik a kamara mérsékeltbb csoportjának tagja.

A francia-angol-szovjet megbeszélések zsákutcája

Párizsból jelentik: A *Jour* a vasárnapi francia-angol-szovjet megbeszélésekről azt írja, hogy azok még mindig zsákutcában vannak. Az *Excelsior* szerint azonban bizonyos haladást értek el. A lap szerint a szovjet késznek nyilatkozott, hogy megváltoztatja a követett támogatásra vonatkozó befogását.

Az ezermillió fontsterling összegű német békekölcsön ügyében Hudson angol államtitkár tárgyalta Wohltat német gazdasági tanácsossal

A tervet Göringhez is előterjesztették. — Hudson igazoló jelentéstételre szólította Chamberlain miniszterelnök

Londonból jelentik: A Németországnak nyújtandó milliárd fontos kölcsönterv ügye egyre élénkebben foglalkoztatja az angol közvéleményt. A hétfő reggeli lapok azt írják, hogy az ajánlatot Hudson kereskedelmi államtitkár tette Wohltat német gazdasági tanácsosnak, aki valószínűleg kénytelen lesz emiatt lemondani. Hudson megkérdezte Wohltatot, milyen lehetőségek volnának a fennálló politikai nézeteltérések kiküszöbölésére. Hudson, mint magárember tervezetet dolgozott ki és nyújtott át a német megbízottnak az Anglia és Németország között fennálló kérdések nagyvonalú rendezéséről. A lapok szerint Hudsonnak még e héten igazoló jelentést kell előterjesztenie Chamberlainnál. Hír szerint a minisz-

terelnök a legsürgősebben nyilatkozik az alsóházban a Hudson-ügyről.

Hudson államtitkár nyilatkozik a Wohltat tanácsossal folytatott megbeszélésekről

Londonból jelentik: Hudson külkereskedelmi államtitkár több lapnak adott nyilatkozatában ismerteti a milliárdos kölcsön ügyében való szereplését. Az államtitkár kijelentette a „Daily Express”-nek, hogy a találkozást Wohltat kérte, aki közölte, hogy a helyzet Németország és Anglia között sohasem volt veszedelmesebb, mint most, úgy hogy nagyon sokan a kirobbanástól félnek. Wohltat szerint megerősítette ezt a félelmet mindaz, amit ő londoni tartózkodása alatt az angol nép merev álláspontját illetőleg tapasztalt. Akár háborút okoz Danzig, akár nem, ez a

baj csak tünete a sokkal nagyobb alapvető dolognak, mely annál súlyosabb, mert a politikai kérdések elintézése után a világ ismét nagy jólétet élvezhetne.

— Ezeket közölte velem Wohltat — mondotta Hudson államtitkár, majd így folytatta. — En azt feleltem Wohltatnak, hogy Anglia sohasem mondhat le tengerentúli gyarmatairól és nem járulhat hozzá olyan eljáráshoz, amely Németországnak visszaadná a mandátumos területeket. Beszéltünk azonban annak lehetőségéről, hogyan lehetne ezeket a nehézségeket megkerülni. Hangoztattam azonban, hogy csak személyes minőségben szólok. Ezután a következő pontokat dolgoztuk ki: 1. Hitlerrel közölni kell, hogy Anglia és szövetségesei ellenállnak minden erőszakos európai uralmi kísérletnek. 2. Ha a német kormány kész a békés diplomáciai tárgyalások útjára visszatérni, Anglia és szövetségesei gondolkodnak arról, hogy Németország méltányos elbárában részesüljön, beleértve a nyersanyagok kérdését. 3. Németország támogatást kapna, hogy iparát a háborus alapról béke-termelésre fordítsa át. 4. Barátságos együttműködés létesítése a piacokon Anglia, Németország és a többi nagy ipari állam között. Németország ezeken szemben a fegyverkezés korlátozásához, ha nem éppen csökkentéséhez járulna hozzá. A kölcsön nemzetközi lenne, de az ősszegekről nem volt szó.

— Megbeszéltük — folytatta nyilatkoztató Hudson államtitkár — a béke óriási kilátásait és gondoltunk arra, hogy az európai hatalmak az Egyesült Államok együttműködésével gazdaságilag kifejlészthetnek az afrikai óriási területeket. Egyetértettünk abban, hogy az angol-német háboru nem oldaná meg a gazdasági problémákat.

Az angol sajtó hangoztatja, hogy sem Chamberlain, sem Halifax, sem a külügyi hivatal nem tudott erről a beszélgetésről.

Sikerült megmenteni a toledói püspöki palota könyvtárát

Madridból jelentik: A toledói püspöki palotában pusztított tűzvésznel Goma érsek személyesen irányította a mentési munkálatokat és óriási küzdelem árán sikerült a nagyjértékű könyvtárát megmenteni. A palota híres ülésterme és a műtörténelmi értékű lépcsőház azonban elpusztult.

Apróhirdetések

Lakás

szavanként 3 lei

Kiadó

1 szobás konyhás, gangos lakás. Nagyvárad, Str. Axente Sever 13.

Kétszobás

alkovos utcai fürdőszobás, stb. lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Moldova-utca 37.

Irodának

alkalmas 2 szoba és 3 szoba mellékhelyiséggel, lakásnak kiadó. Nagyvárad, Piata Regina Maria 3.

Kiadó

nyugalmos, szép utcai szoba, előszobával virágos kerttel és filagóriával, esetleg fürdőszoba használatra is. Nagyvárad, Bulevardul Bucureștilor 4. szám.

Kényelmes

kétszobás lakás, nagy előszobával, újonnan festve kiadó. Nagyvárad, Str. Mihail Sorbul 11. szám.

Kiadó

2 szobás, előszobás konyhás lakás. Strada Bratianu 52. szám.

Nagy raktárhelyiség irodának, műhelynek alkalmas, megosztva is kiadó. Nagyvárad, Str. Take Ionescu 28.

Kiadó

kapualatti utcai teljesen különbejárattal, szép tiszta butorozott szoba. Nagyvárad, Aurel Vlaicu-utca 33. szám.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Hordók és kadak

elsőrendű minőségben, minden nagyságban raktáron. Azok hordók speciális előállítására. Fagyalt korzovatorok gyári árák mellett kaphatók. Appeltauer hordógyár, Timisoara, IV. Str. Fröbl 5. Telefon: 43-46.

Allást nyee

szavanként 2 lei

Fényképész

segédnő, aki a retust és pozitívat jól érti, teljes ellátással és fizetéssel alkalmazást nyar. Barabás fotográf, Dumb-raveni.